

Pirmdiena, 2017. gada 4. septembris

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Uz skolu –
no
pārnovadiem.
Kas maksā?

6.–7. lpp.

Vārmes
pamatskolai
jauna
direktore.

3. lpp.

Spēka
trīsciņa
kļūst
populārāka.

10. lpp.

Tiekamies Jauno žurnālistu skolā!

Ja tevi interesē, kas apkārt notiek, kā par to interesanti pastāstīt, kā fotografēt, veidot infografiku;
ja vēlies rakstīt savu blogu, darboties sociālajos tīklos,

Jauno žurnālistu skola tevi
gaida pirmajā tikšanās reizē
12. septembrī 16.00
Kurzemnieka redakcijā.
Priecāsimies redzēt skolēnus
no 8. līdz 12. klasei.

Vari pieteikties arī iepriekš e-pastā: dina.porina@kurzemnieks.lv, feisbuka lapā Kurzemnieks Kuldīga, pa tālr. 63350568.

Šis esot kartupeļu gads

Mūspuses kartupeļu audzētāji secina, ka šogad raža padevusies laba par spīti laika apstākļiem, kas ietekmējuši citu dārzeņu augšanu.

Snēpeles Kalnarāju saimnieks Normunds Petkevičs saka: šogad kartupeļi auguši dūšīgi – bumbuļu nav pārāk daudz, toties tie ir brangi un bez slimībām.

Kartupeļu audzētāju un pārstrādātāju savienība gaidāmo ražu augustā vēl nevarēja prognozēt, arī Kurzemē tā var būt atšķirīga. Pēc lauksaimnieku ziņām, daudzviet bumbuļu skaits ir ļoti labs, citur to mazāk, toties lielāki.

Par to stāsta arī Snēpeles pagasta Kalnarāju saimnieks Normunds Petkevičs. Viņa saimniecībā nepilnā hektārā tiek audzētas vairākas šķirnes. Aukstā pavasara dēļ stādīts kādas divas nedēļas vēlāk nekā parasti, laika apstākļi bijuši mainīgi, tomēr vēsā vasara kartupeļus nav ietekmējusi negatīvi, jo tie ir vēsa klimata augi, kuriem mitrums nav bū-

tisks. Kurzemē šobrīd tas ir normas robežās. Ja pieturēsies pašreizējie laika apstākļi, drīz varēšot sākt rakt arī vēlās šķirnes un gatavot laukus jaunai sezonai.

„Brasla” ir vidēji vēla šķirne, tai vēl zaļi laksti. „Talent” izskatās diezgan gatavi – pirmoreiz izmēģinu, un ir ļoti smuki, gludi kartupeliši,” ražu raksturo saimnieks. „No augu aizsardzības līdzekļiem cenšos izvairīties. Lakstu puve, par kuru brīdināja vasaras vidū, mūsu laukus nav skārusi. Vienīgi tā sauktie drātstārpi parādījās šķirnei ‘Bellefleur’. Toties ‘Vineta’ ir izcila, lai arī iestādīju velēnas zemē,

neliekot nekādus minerālmēslus, tikai vienreiz iepriekš nomiglojot nezāles.

Arī ‘Troja’ smuka un gandrīz gatava, taču jābūt uzmanīgiem, norokot ar tehniku, lai neaizķer plāno miziņu.” N.Petkevičs kartupeļus pārdod lielākoties Kuldīgas tirgū. Cena ir 20–40 centu par kilogramu atkarībā no lieluma. Pircēji sāk vairāk izvēlēties tieši mazos vai vidējos, bet ne lielos bumbuļus. Vēl nevarot prognozēt, vai ražas apjoma dēļ cena kritīsies.

Dainas Tāfelbergas
teksts un foto

ĪSIZINĀS

Deputātu maiņa komitejā

Tā kā Kuldīgas novada domē ievēlētais Mārcis Brantevičs (ZZS) deputāta pilnvaras nolīcis, viņš izslēgts no attīstības komitejas. Viņa vietā deputāta mandātu saņēma Modris Karlsons, kurš augusta domes sēdē tika ievēlēts attīstības komitejā, jo likums par pašvaldībām paredz: katram deputātam jādarbojas vismaz vienā domes komitejā.

Klases nebūs jāapvieno

Z.Meierovica Kabiles pamatskolā šogad nevajag apvienot 1. un 2. klasi, kā bija paredzēts. Kuldīgas novada domes sēdē 31. augustā izglītības nodaļas vadītāja Santa Dubure pastāstīja, ka 1. klase klāt nākuši vēl seši bērni, tādēļ tagad ir desmit pirmklasnieku, bet 2. klasē – astoņi audzēkņi.

Karavīri laukos

Septembrī Kuldīgas, Skrundas, Aizputes un Talsu novadā sāksies Sauszemes spēku kājnieku brigādes lauka taktiskās nodarbības. Piedalīsies ap 50 karavīru, viņi pārvietosies ar kājām un militārajām transporta vienībām, kā arī izmantos speciālo šāvieni imitācijas līdzekļus. Mācību teritorijā ir vairāki mežu un lauku apgabali no Kuldīgas uz Skrundas, Aizputes un Talsu pusi.

Trešdien, 6. septembrī:

- Kā mācības sāk Vilgāles skolēni.
- Skautu simtgades piedzīvojumi.
- Iritas Timbares pieredze Vācijā.

REDZĒJUMS

Par mazo meitenīti

Daiga Bitiniece,
tālr. 63350567,
daiga.bitiniece@
kurzemnieks.lv

No cik dažādām ģimenēm, no cik dažādām mājām mazāki un lielāki bērni 1. septembrī devās uz skolu! Par to man bija jādomā, kad piektdienas rītā saliku kastītē krāsainos zīmuļus, flomāsterus, šokolādi, dažādus skaistumnieciņus, lai uzdāvinātu kādai mazai meitenītei, kuru man reizēm gadās satikt mājuceļā, nākot no darba. Daudz par viņu nezinu, tik to, ka viņu audzina vecmāmiņa, kas

„Arī mazajai meitenītei piektdiena bija pirmā skolas diena, kas parasti ir svētki.”

līdztekus pensijai piepelnās dažādos darbiņos, ka mātei atņemtas vecāku tiesības, ka brāļi un māsas atrodas kur nu kurais: kāds internātā, kāds pie krustmātes, kāds kopā ar māti ārzemēs.

Mazajai meitenītei piektdiena bija pirmā skolas diena, kas parasti ir svētki. Bet mēs, kopā ar saviem bērniem iedami pusdienās uz krodziņu, šo notikumu svinot mājās vai nelielā izbraukumā, diez vai iedomājamies par tādiem un līdzīgiem stāstiem. Pa ielu

ejot, jau arī nezinām, kuram kāds liktenis, turklāt nav ne maz tik vienkārši sākt runāties ar svešu noraudājušos bērnu. Varbūt vecāki tepat netālu un tādu rīcību var uzskatīt par iejaukšanos.

Reiz redakcijā avīzes plānošanā neilgi pēc nelaimes gadījuma ar pazudušo Liepājas puisīti pārrunājām situācijas, kad paši esam iejaukušies un kad ne, kas būtu bijis labāk un kā būtu pareizāk. Piemēram, vai man ir tiesības ko teikt/ieteikt jaunai sievietei, kura pa ielu stumj ratiņus un cigaretes dūmus pūš mazulim virsū? Un ko darīt ar parkā uz soliņa sēdošu jautru, iereibušu kompāniju, kurai turpat netālu ratiņos, novārtā pamests, ņemas zīdāinis? Prasīt, kura māte? Apelēt pie skaidrā saprāta? Zvanīt pašvaldības policijai? Bet varbūt man tikai šķiet, ka situācija veidojas mazulim nelabvēlīga? Un cīņa ar grādīgā cienītājiem galu galā nav garāmgājēja uzdevums, jo labuma no tā tik un tā nebūs nekāda.

Turklāt zinu, ka tā ir tikai aisberga redzamā daļa. Daudz šaušalīgākus un sirdi plosošus skatus redz mediķi, bāriņtiesu un sociālie darbinieki, policisti.

Bet manis minētā meitenīte, lai arī noteikti ne tik lutināta un sapucēta kā vienaudži, ir vecmāmiņas mīlēta. To var just, un labi, ka tā. Un labi, ka ir tādas vecmāmiņas, kuras vēl var un grib gādāt par savu bērnu bērniem, kad viņi paši to nevēlas vai nav spējīgi.

MANUPRĀT

Izsalkumā

Ne viens vien izcils mākslas darbs radīts, dzīvojot nabadzībā, taču mākslinieks var būt izsalcis tikai kādu laiku, nevis mūžīgi. Tāds ir viens no secinājumiem Latvijas teātru vadītāju diskusijā (*Latvijas Avīze, Kultūrzīmes*, 29. augusts). Tas izskaidro, kāpēc mums ir vasaras balagāni raibas publikas piepildītās brīvdabas estrādēs un tāpat labi apmeklētas nopietnas izrādes ar izcilu aktieru sniegumu. Teātra vadītājiem gribētos kvalitāti jebkurā gadījumā, bet problēma tā, ka neesot laika par to domāt, jo jāpelna nauda izdzīvošanai. Ja ārsti sāk streikot, valdība kaut nedaudz sarosās, jo veselības iestādes vajadzīgas (provizoriski) vismaz 90 procentiem iedzīvotāju. Pēc Nacionālā teātra direktora Ojāra Rubeņa aprēķiniem, izrādes regulāri apmeklē 20%, bet arī viņi pēc labas mākslas izsalkuši tāpat kā pēc labas medicīnas. Ja būtu otrādi, vai valsts atbalsts mainītos?

Daina Tāfelberga, tālr. 63350563,
daina.tafelberga@kurzemnieks.lv

FOTOKOMENTĀRS

Daži zemu kniksē, uzlūdzot uz deju. Citi – lai apmānītu elektrisko ganu un sulīgo zāli aizsniegtu viņpus tā.

Dinas Porīnas teksts un foto

LASĪTĀJS VAICĀ

Malkas piegādātāju var izvēlēties

„Vai cilvēks, kuram pienākas pabalsts kurināmā iegādei, pats var izvēlēties, no kā pirkt malku?” vaicā kāda Vārmes pagasta iedzīvotāja.

„Cilvēkam, kuram šis pabalsts pienākas, ir atvesta trīs metrus gara malka. To izdarījis piegādātājs, kurš malku ved pagasta pārvaldei, turklāt tur noteikti nav četru kubikmetru, kuri pienākas.”

Kuldīgas novada sociālā dienesta darbiniece Vineta Brūdere-Sedliņa uzsver: „Pabalsta

saņēmējs var brīvi izvēlēties piegādātāju, tam pat nav jābūt no šī pagasta. Var pirkt malku, briketes, varbūt klučus. Par iegādāto pagasta sociālajam darbiniekam jāiesniedz maksājuma dokuments: kases čeks vai stingrās uzskaites kvīts, maksājuma ordeiris vai bankas konta maksājuma uzdevums. Pamatojoties uz to, sociālais darbinieks lems par naudas atmaksu līdz 180 eiro. Tas ir tad, ja cilvēks par malku maksājis pats.

Ja naudas nav, ar paša izvēlētu piegādātāju var sarunāt rēķinu vai pavadzīmi, ko iesniegt sociālajam darbiniekam. Nauda tiek pārskaitīta pakalpojuma sniedzējam, un viņš malku atved. 180 eiro pabalstu gadā var dalīt uz vairākām reizēm, bet vienā maksājuma dokumentā summa nedrīkst būt mazāka par 50 eiro. Ir cilvēki, kuri pērk briketes un krāj kases čekus. Iespējas ir dažādas. Cenšamies klientam nākt pretī.”

Iveta Grīniņa

Likums par valstisko statusu

Mēs tik bieži izliekam valsts karogu, ka jau sajucis – ar ko nozīmīgs tieši 21. augusts. Tā nesēn vaicāja kāds mūsu lasītājs.

1991. gada 21. augustā, kad Maskavā notika PSRS valsts apvērsums, tautā sauktais augusta pučs, gar Latvijas PSR Augstāko Padomi un Doma laukumā izvietojās īpašo uzdevumu milicijas vienības jeb OMON un braukāja bruņutransportieri. Puča dēļ bija beigušas pastāvēt PSRS valsts varas un pārvaldes iestādes un Latvijas neatkarības atjaunošana sarunu ceļā vairs nebija iespējama. Tāpēc Augstākā Padome steidzamības kārtā pieņēma konstitucionālo likumu *Par Latvijas Republikas valstisko statusu*. Ar to noteikts, ka Latvija ir neatkarīga, demokrātiska republika, kuras suverēnā valsts vara pieder tikai Latvijas tautai. Ar to arī atcelts 1990. gada 4. maija neatkarības deklarācijā noteiktais pārejas periods valsts varas atjaunošanai *de facto*. Tādējādi 50 gadu cīņa par savas valsts atgūšanu vainagojās ar uzvaru – Latvija atkal kļuva neatkarīga no svešas varas.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai esat kaut ko jau sagatavojuši ziemas krājumiem?

Linda Nemudrova, māmiņa:

– Man vecāmamma sēnes ir sagatavojusi, plūmes, ogas saldētavā, kaut kādas zāptes noteikti taps. Es pie viņas aizeju. Bet es pati, nē – man ir bērns un īsti nav laika. Kādreiz Latgales salātus taisījām – kāposts, burkāns, etiķis, bet sastāvdaļas tikai aptuveni zinu. Mellenes ir ieliktas saldētavā. Pēc tam cepam kūkas, lai bērnam var dot.

Inita, nodarbojas ar finansēm:

– Gurķiņšus, ievārījumu, kabaciņšus – tādas lietas. Daru tā, lai var uztaisīt ātrāk un lai nebūtu daudz darba. Gatavojam sēnītes. Tās visērtāk novārīt un sasaldēt, pēc tam var gatavot, ko grib. Var arī marinēt, jo tad nav jābaidās, ka ar kaut ko saslims, attaisot burciņu.

Gailenītes vislabāk aņcept. Vēl kartupeļus noņem, un viss ir. Tā tie ziemas krājumi rodas.

Džineta Skrinda, astroloģe:

– Tā kā dārzā diezgan tukšs, jāņem tas, kas ir: gurķi, tomāti, kabači, bietītes. Biešu zupa ir sagatavota, kāds ievārījums, bet šogad ir tikai jānogas un brūklenes. Citus gadus vienmēr gatavotas avenas, to šogad nav. Izmantoju žurnālu receptes par konservēšanu – pēdējā laikā ir visādas interesantas. Mums garšo gurķi, kas sagrieztī šķēlītēs, kopā ar papriku un sīpoliem.

Normunds Grūzītis, zinātnieks:

– Vecvecāki droši vien gatavo. Ņemam no viņiem ievārījumu, iztukšojam krājumus. Vislabāk garšo zemeņu, nē, upeņu. Saldētās ogas ņemam no mammām. Mēs tādi konservatīvi.

Marija Leonova, pensionāre:

– Agrāk, jā, tagad neko. No pagājušā gada vēl šis tas saglabājis. Dārza vairs nav, un esmu slima – nevaru. Nav arī vajadzības. Bērniem vairs nevajag – viņi aiziet uz veikalu un nopērk. Ļoti labi ir gatavot gurķus: nomazgā, nogriež galus, liek visu burkā (ķiplokus, dilles – visu ko), aplej ar verdošu ūdeni, septiņas

minūtes lai pastāv, pēc tam uzlej marinādi. Bet etiķi marinādē nelieku – divas ēdamkarotes citronu sulas. Stāv jau ceturto gadu bez problēmām. Mazdēls etiķi nedrīkst lietot, bet ar citronu ir ļoti garšīgi.

Laimdota, bijusī ātrās palīdzības feldšere:

– Gatavoju visu to parasto: gurķus, kas izaug dārzā, tomātus. Ievārījumu no kazenēm, no avenēm. Viss, kas dabā ienākas, pa drusciņai tiek ielikts. Man ļoti garšo Latgales salātiņi. Vislabāk patīk klasiskā recepte ar sīpoliem, etiķi un citronskābi, arī ar ābolu etiķi – dažādi.

Maija Jankovska
Lāsmas Reimanes foto

Vārmes pamatskolā jauna direktore

No 1. septembra Vārmes pamatskolu vada kuldīdzniece Agita Grāvere-Prenclava. To pagājušonedēļ apstiprināja Kuldīgas novada dome.

Līdz šim A. Grāvere-Prenclava bijusi Kuldīgas 2. vidusskolas direktore vietniece informācijas tehnoloģiju jautājumos. Kopš 2009. gada viņa skolā vadījusi pedagogu profesionālās kvalitātes novērtēšanas komisiju un šādā komisijā strādājusi arī novada mērogā.

Pašvaldības personāla speciāliste Ina Firsova informē, ka konkursā uz vakanto direktore vietu bija četri kandidāti: „Viena pretendente no mūsu novada neatbilda nolikumam. Vēl divi bija no Brocēnu un Saldus novada. Pēc izglītības viņi atbilda, bet komisija lēma par labu Agitai Grāverei-Prenclavai, kura pēc pārrunām un kompetenču izvērtējuma ieguva vislielāko punktu skaitu.”

Jaunā direktore apstiprināta tikai 31. augustā. Tāpēc, kā Agita atzina *Kurzemniekam*, 1. septembrī Vārmē bijusi pirmā pilnā darbdiena un viņa jutusies gandrīz tāpat kā pirms 20 gadiem, kad sākusi darbu Kuldīgas 2. vidusskolā. Tur visu šo laiku A. Grāvere-Prenclava bijusi matemātikas un informātikas skolotāja, arī direktore vietniece. Vadītājas amatu Vārmes pamatskolā viņa uztver kā izaicinājumu un vēlmi izmēģināt ko citu. Direktore vietniece mācību darbā tāpat kā līdz šim būs Aiva Zandere.

Svētku uzrunā audzēkņiem direktore vēlējusi pozitīvas emocijas, panākumus un daudz interesantu piedzīvojumu, bet pedagogu kolektīvam sacījusi, ka vēlas turpināt skolas labās tradīcijas un varbūt kopā radīt ko jaunu.

Arī līdzšinējā direktore Daiga Lapčinska, kura skolā strādājusi kopš 2004. gada, *Kurzemniekam* iepriekš atzina, ka vēloties dzīvēt kaut ko mainīt.

Kuldīgas novada domes sēdē tiek sveikta Vārmes pamatskolas jaunā direktore Agita Grāvere-Prenclava.

Iveta Grīniņa, Lāsma Reimanes foto

Nelaime 1. septembrī

Piektdien ap 14.00 Valsts policijā saņemta informācija, ka Kuldīgas novada Īvandes pagastā ceļā Kuldīga–Alsunga pirms apdzīvotās vietas *Īvande* ar auto nāvējoši uzbraukts bērnam.

Konstatēts, ka 1974. gadā dzimusi sieviete, vadot automašīnu

Audi, uzbraukusi 2007. gadā dzimušam zēnam, kurš brauca ar velosipēdu. Notikuma vietā bērns no traumām miris. Sākts kriminālprocess, un tiek noskaidroti negadījuma apstākļi, informē Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršņova.

MEDIĶI INFORMĒ

Bīstamās mājas

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe Dārta Girgensone.

No 25. līdz 31. augustam Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā mediķiem bijuši 87 izsaukumi. Uz slimnīcu aizvesti 48 cilvēki, tostarp viena dzemdētāja. Septiņi vīrieši un viena sieviete bijuši alkohola reibumā. Reģistrētas divas krimināltraumas: vīrietis Kuldīgā bijis dzērumā, nogādāts slimnīcā, bet sieviete Rudbāržos no tā atteikusies.

Sešgadīgs zēns kritis no velosipēda, salauzis plecu un augš-

delmu, aizvests uz slimnīcu. 59 gadus veca sieviete kritusi un laužusi plecu – ejot uz virtuvi, aizķērusies kāja. 57 gadus vecai sievietei istabā uz galvas uzkritusi stāvlampa. Ievainojumi bijuši virspusēji, uz slimnīcu nav vesta. 48 gadus veca sieviete mājās nokritusi pa četriem kāpņu pakāpieniem, ar iespējamu potītes lūzumu nogādāta slimnīcā. 42 gadus vecam vīrietim reibumā aizķērusies kāja, viņš kritis uz sāniem un slimnīcā nogādāts ar iespējamu atslēgas kaula lūzumu.

Uzklusāja
Inguna Spuleniece

Mācās bez skolas zvana

Ir 1. septembra rīts, un Kuldīgas Mazo bērnu skolas pagalmā pulcējas audzēkņi ar vecākiem. Viss ir it kā tāpat kā citur un kā redzēts jau neskaitāmas reizes: sapucēti bērni, puķu klēpji skolotājām, satikšanās prieks pēc aizejošās vasaras. Tomēr ir nedaudz citādi.

Kuldīgas vienīgā privātskola ir ļoti maza – no 1. līdz 4. klasei šeit mācīsies 16 skolēni, pirmsskolā ir vēl 32 bērni. Aprunājoties gan ar skolas vadītāju Initu Turku, gan pedagogēm un vecākiem, visi izceļ vienu: šī skola ir īpaša ar īpašu pieeju katram bērnam un ģimeniskajām attiecībām, kas te valda.

Vecāku loma te ļoti svarīga, un, lai veicinātu sadarbību ar viņiem, skolotājiem nākas ieguldīt papildu pūles. Taču tas vajadzīgs, lai viss, kas bērniem skolā iedots, viņos nostiprinātos arī tad, kad viņi ir ārpus skolas. I. Turka ir pateicīga, ka turp dodas ne tikai mammas vai omes, bet visa ģimene. To var novērot arī 1. septembrī – atnākušās ģimenes, izskatās, ir pilnā sastāvā un atrodamas šeit ar prieku.

JA KUKAINIS INTERESĒ DIVAS NEDĒĻAS

Skola ir kristīga, tāpēc svinīgo runu vietā ir aizlūgumi. Pēc tam katram audzēknim tiek izsniegtas pašu gatavotas dienasgrāmatas un debesīs palaistas laternas. Simboliski tiek ieskandināts arī zvans, tomēr ikdienā tāda zvana, kas ziņotu par stundas sākumu un beigām, te nav, jo nav arī ierasto 40 minūšu stundu. Kā norāda I. Turka, bieži esot tā, ka īsti jautājumi bērnam rodas tikai tad, kad 40 minūtes jau pagājušas.

Mazo bērnu skolas vadītāja Inita Turka ar skolēniem ieskandina simbolisku skolas zvānu.

„Galvenais – jābūt laikam, kad mācīties. Bērnam interese par kukaini ir nevis 15 minūtes, kā tas paredzēts plānā, bet divas nedēļas. Ja interese ir, jādod laiks.

Zvans stundas beigās var visu sabojāt,” stāsta vadītāja. Tas gan nenozīmē, ka laika plānošana te netiktu novērtēta – jau no pirmajām klasēm bērniem tiek

uzdevumi, kuriem nepieciešams ilgāks laiks, un pašiem jābūt uzticēto paveikt laikus.

Mēneša maksa Mazo bērnu skolā

Sākumskolā: 125 eiro (iekļauta ēdināšana 3 reizes dienā).
Bērnodārzā: 70 eiro bez ēdināšanas (kopā ar ēdināšanu aptuveni 110 eiro mēnesī; pašvaldības līdzfinansējums par vienu bērnu: 91,03 eiro).

CITUR IEJUSTIES NEBŪŠOT GRŪTI

Vērojot notiekošo un aprunājoties ar klātesošajiem, šķiet, ka šeit izdevies iedibināt idillisku vidi, kurā visi ir draudzīgi un satīcīgi, viens otram ieklausās. Taču rodas jautājums, kā šie bērni pēc tam, kad 4. klase būs pabeigta, iejutīsies citās skolās, kur vide nebūt nav tik harmoniska.

Māris Grundbergs, kurš ir ne tikai audzēkņa tēvs, bet arī skolas līdzdibinātājs, neuzskata, ka būtu iemesls satraukties: „Kad personības vēl mazas, tām vajag palīdzību – iedēstīt vērtības, iemācīt atšķirt labu no ļauna. Nav tā, ka te viņi ir kā inkubatorā auguši un pasaule pēc tam bērnus samīdīs. Pieaugot viņi mācēs par sevi pastāvēt.”

Maijas Jankovskas
teksts un foto

Ieceļ amatos un atbrīvo no tiem

„Mums nesakrīt redzējums par to, kas izdarīts un kas jādara,” pēc šāda Kuldīgas novada domes priekšsēdes vietnieka Viktora Gotfridsona (*Kuldīgas novadam*) skaidrojuma par darba attiecību beigšanu ar Pelču un Snēpeles pagasta pārvaldnieci Daci Cielavu par nobalsoja visi pozīcijas deputāti.

Domes sēdē 31. augustā nepiedalījās priekšsēde Inga Bērziņa (*Kuldīgas novadam*) un deputāte Kristīna Rūtenberga (Nacionālā apvienība).

Pozīcijas pārsvars (deviņi pret seši) šajā sēdē ļāva arī domes izpilddirektora vietnieces amatā apstiprināt Agnesi Buku un izlemt par pagastu pārvalžu reorganizāciju.

KURŠ UN PAR KO LĒMIS

Debatēs deputāts Aleksandrs Lange (ZZS), kurš par darbu pagastos atbildēja līdz vēlēšanām, aizvien gribēja uzzināt, kurš tur paveikto auditējis, kādi bijuši kritēriji gan atlaišanai, gan slodzes samazinā-

šanai. V.Gotfridsons aizrādīja, ka audits skanot pārāk skaļi – to, ko paveikusi A.Buka, varētu saukt par pārbaudi un analīzi, un tas darīts pēc domes vadības rīkojuma. Arī Sigita Vaivade (Nacionālā apvienība) interesējās, cik pamatīgi analizēta katra pagasta attīstība.

„Kādēļ domes vadība šādu pienākumus uztic nepilnus divus mēnešus strādājošam cilvēkam, kurš turklāt vēl nemaz nav apstiprināts amatā?” nerimās A.Lange. V.Gotfridsons atbildēja, ka pagastu pārvaldes un skolas pārņēmt domes paspārnē, kā arī centralizēt grāmatvedību nav A.Bukas lēmums. Viņš arī atzina, ka dome kļūdījiesies, sākumā izveidojot iestādi *Kuldīgas novada pagastu apvienība*. Pēc mēneša šī kļūda labota. „Vienīgais Agneses Bukas lēmums ir pa visiem pagastiem samazināt 11 štata vietas, bez kurām, pēc viņas ieskatiem, var iztikt,” uzsvēra V.Gotfridsons.

Ruta Karloviča (ZZS) taujāja, vai pirms tādiem lēmumiem nebija jāorganizē deputātu un pārvald-

nieku tikšanās. A.Buka atbildēja, ka tikšanās ar pārvaldniekiem ir katru otrdienu, tās esot atklātas, dažkārt arī emocionālas – skaļākas vai klusākas, bet pārsvarā draudzīgas.

PIETIEKOT AR 14

A.Buka skaidroja, ka saimniecisko štatu samazināšana skarot sešas no 13 pārvaldēm. Piemēram, Kurmālē un Kabilē esot 21 štata vieta. Viņa ciešā sadarbībā un labā saskaņā ar pagastu pārvaldniekiem cenšoties novērst nesaimniecisku praksi: daudzviet štati ir sadrumstaloti, cilvēki strādā pusslodzi vai vēl mazāk. Zemais atalgojums par to nemotivējot strādāt ar pilnu atdevi. Pēc vienošanās secināts, ka katrā pagastā pietiktu ar 14 štata vietām. Tas nodrošināšot, ka pārvaldes nepaliek tukšas un darbu var paveikt. Piemēram, iepriekš katrā pagastā bijusi cita sistēma: vienviet strādāja sekretāre un kasiere, citur lietvede un kasiere. Tagad visur būs sekretāre/lietvede ar vienotu

pienākumu aprakstu.

DEPO TIKS APSILDĪTS

Deputāti Ēriks Pucens (*KPV.LV*) un S.Vaivade jautāja, kas notiks ar Kabiles ugunsdzēsēju depo, no kura jāatļaiž trīs cilvēki, kuri līdz šim naktīs pieskatīja novērošanas kameru monitorus un ziemā kurināja, lai no dzēsēju mašīnas nav jāizlaiž ūdens. Kuldīgas ugunsdzēsēji esot pateicīgi, ka attālākos pagastos vēl aizvien darbojas viņu brīvprātīgie kolēģi, kuri ar uguni cīnās tikmēr, kamēr atbrauc profesionāļi.

Ē.Pucens piebilda, ka Kabilē turklāt esot augsts noziedzības līmenis. Šo apgalvojumu A.Buka nodēvēja par folkloru bez pamatojuma, bet par depo skaidroja, ka telpās tikšot uzturēts siltums. Savukārt Baiba Mikāla (*Kuldīgas novadam*) apjautājās, par kādiem sargiem ir runa. Vai tie esot jauni, bruņoti vīrieši? A.Buka atbildēja, ka ne – viena kundze un divi kungi gados.

Inguna Spulniece

Biedrību talka Krauļu priedēs

Kurzemes NVO atbalsta centrs kopā ar pašvaldībām aicina biedrību un citus aktīvistos no Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novada uz talku 16. septembrī 11.00 Kuldīgā, Krauļu priedēs.

Pieteikties var līdz 12. septembrim (<http://ej.uz/NVOtalka> vai pie koordinātorēm: Linda, tālr. 29886960; Santa, tālr. 26595587). Krauļu priedēs ik gadu notiek skriešanas un orientēšanās sacensības, daudziem tā ir treniņu vieta.

Talcinieki pēc darba vārīs zupu, var gaidīt mazo pārsteigumu no pašvaldības, sola rīkotāji.

2015. gadā pirmā NVO talka notika Alsungas novadā, pērn – Skrundas, šis gads domāts Kuldīgai. Talkas ieviesa biedrība

Mobilais izglītības centrs, lai veicinātu biedrību, iedzīvotāju un pašvaldību saziņu un sadarbību, kā arī labdarību, brīvprātīgo darbu un sabiedriskas ierosmes.

Justīne Smilga

Dora Pļavniece

Līdz rudenim ir izdarīts

Rudbāržos šovasar pabeigtas vairākas labiekārtošanas ieceres.

GANDRĪZ PUSE CEĻA NAUDAS

Viens no dārgākajiem darbiem bija betona bruģa ieklāšana Jubilejas ielā 7 pie daudzdzīvokļu mājas. Pagasta pārvaldniece Dzintra Veģe stāsta, ka vecais asfalts bijis tik sabrucis, ka ne automašīnām pabraukt, ne kājām paiet, tāpēc ar pašvaldības piekrišanu pārvalde atļāvusies atvēlēt teju pusi ceļu fonda naudas. Par 58 km Rudbārži saņem 30 000 eiro gadā. Par šo necilo summu ceļi jāuztur: jātīra sniegs, jākaisa, jāgreiderē, jāpielīdzina bedres, jākopj grāvji utt. Jaunā brauktuve Jubilejas ielā izmaksājusi vairāk nekā 12 000.

„Kaut nu ziemā nebūtu daudz sniega,” prāto Dz.Veģe. „Ja laika apstākļi labvēlīgi, varam naudā ietaupīt lielākiem darbiem, cenšamies gadā kādu nozīmīgu posmu uzlabot.” Šogad ceļā Durbes–Dīžtomī noņemts apaugums, izrakti grāvji un atjaunota grants virskārta. Saremontēta arī Liepu iela.

PĒC ĀVOTA ŪDENS – DROŠĀK

Vēl par budžeta naudu salabota veca vairākdzīvokļu māja ceļā uz Kalveni. Tā bijusi tik katastrofālā

Kādreiz rudbāržnieki uz iecienīto avotiņu pēc ūdens esot teju vai šļūkuši pa stāvo nogāzi. Nu turp ved drošas kāpnes, uzbūvēta arī nojume.

stāvoklī, ka varēja kuru katru brīdi sabrukt. Pārvaldei bijusi izvēle remontēt vai jaukt nost, bet tad dažām ģimenēm būtu jāmeklē cits mitekļis. Par vairākiem tūkstošiem eiro salabots jumts un logi, atjaunots apmetums.

Nozīmīga ir arī avotiņa ap-

kārtnes labiekārtošana un trepju ierīkošana. Šo vietu iecienījuši daudzi centra iedzīvotāji – ņem ūdeni uz mājām, uzskatot to par vērtīgāku nekā centralizēti piegādāto. Iepriekš, lai tur piekļūtu, bija jāslīdinās pa stāvu gravu, tagad uzbūvētas skaistas

monolītas koka trepes ar laipu, kā arī nojume.

Plānots iegādāties universālu traktoriņu (ar pļāvēju, tīrītāju, smilts kaisītāju), lai atvieglotu sētnieku darbu, kuri lielo teritoriju uzkopa ar rokām. Vienmēr nevarot iesaistīt pietiekamu

Var mācīties par vides gidu

Laikā no 19. oktobra līdz nākamā gada 30. novembrim Kurzemes plānošanas reģions sadarbībā ar Vides gidu asociāciju organizē Kurzemes vides gidu bezmaksas mācības. To programma paredz sešas trīs dienu mācību sesijas Kurzemē (vidēji katru otro mēnesi), kā arī praktisko divu dienu vizīti Lietuvā.

Galvenās tēmas būs šādas: vides interpretācija un tās pamatprincipi, vides pasākumu plānošana, organizēšana un vadīšana, dažādās mērķa grupas, to vajadzības un psiholoģija, vides interpretācija cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un problēmsituāciju risināšana, vides interpretācija bērniem un jauniešiem, vides interpretācijas pasākumu reklamēšana, t.sk. žurnālistu ieinteresētības panākšana, un vides interpretācijas izstrādes veidošana.

Praktiskajā mācību vizītē Lietuvā paredzēta līdzdalība konferencē par tūrisma infrastruktūras un produktu pielāgošanu cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un Lietuvas dabas tūrisma objektu apmeklējumi.

Pieteikuma vēstule un CV jāšūta uz e-pastu: alise.luse@kurzemesregions.lv. Vairāk informācijas www.kurzemesregions.lv.

skaitu sabiedrisko algoto darbu strādnieku.

SĀKTA ENERGOEFECTIVITĀTES IZPĒTE

Gatavojoties apkures sezonai, lielu ieguldījumu gan nav bijis – tikai pats nepieciešamākais remonts. Siltums jau vairākus gadus Rudbāržos ir sāpīga tēma dabasgāzes cenas un augsto izmaksu dēļ. Iepriekšējās sezonas beigās tarifs bija ap 54 eiro/MWh. Kaut gan tas par dažiem eiro zemāks nekā Skrundā, lauku ļaudīm jāšķiras no lielas summas. „Par vienistabas dzīvokli jāmaksā 100 eiro, dažam tā ir puse vai pat lielākā daļa pensijas,” vērtē Dz.Veģe. Tā kā pāreja uz alternatīvu apkures veidu tuvākajos gados nenotiks, divu daudzdzīvokļu māju Parka ielā 1 un Jubilejas ielā 3 iemītnieki piekrituši iesaistīties siltināšanas projektā. Notiek izpēte, kāda efektivitātes paaugstināšana būtu lietderīga. Soziem arī tajās mājās vēl jārekinās ar lielu enerģijas patēriņu. Tiek plānota katlumājas pārveide, jo pašreiz tik lielu saimniecību nevajag uzturēt. Jaunās sezonas tarifs atkarīgs no gāzes cenas.

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

Vai pārvaldes durvis allaž būs vaļā?

Kuldīgas novada pašvaldības sāktā reforma pagastu pārvaldēs ietekmēs dzīvi arī Laidos – tur štati jāsamazina par divām vietām, bet pārmaiņas skars vairākus darbiniekus.

Laidu pagasta pārvaldē pēc reformas būs par diviem cilvēkiem mazāk. Pārvaldniekam un kultūras organizatorei darbs nav tikai kabinetā, lietvedei ceturtdienās būs izbraukumi uz trim citiem ciemiem, tāpēc palikušie prāto, vai durvis dažbrīd nebūs slēgtas. Varbūt no nomaļā nama pārcelties uz mazākām telpām tuvāk centram?

BEZ TRAKTORISTA, AR LIETVEDI

Kā skaidro pārvaldnieks Andris Neilands, tiek likvidēta traktorista vieta, tajā strādāja pensionārs Valdis Nikolajevs. Sekretārei Guntai Šilei (pusslodze) un grāmatvedi-kasieri Teiksmi Neilandai (pilna slodze) pašlaik darbs uzteikts, bet abi pienākumi tiks apvienoti lietvedes amatā, un to domes izpilddirektore Ilze Dambīte-Damberga piedāvājusi T.Neilandai. Šajā amatā būs jāturpina arī kasiera izbraukumi uz Sermīti, Vangu un Valtaikiem.

Grāmatvedei Veltai Svažai turpmāk būs darbs sociālajā dienestā Kuldīgā. Juridiski tur tiks pieņemta arī sociālā darbiniece Daiga Korpfa, kura pienākumus tāpat kā līdz šim pildīs pagastā. Līdzīgi divas bibliotekāres un grāmatu apmaiņas punkta vadītāja turpinās strādāt Laidos, Sermītē un Vangā, bet jau kā Kuldīgas galvenās bibliotēkas darbinieces.

Ivara Švalbes vadītajā remontbrigādē viss pa vecam: tajā strādās Antons Babickis, arī sezonas kurinātāji Oskars Kuskovs un Edmunds Baraks, kuri iesaistās pagasta sakopšanā. Tāpat nekas nemainās A.Neilanda, kultūras organizatore Kristas Ciekales un apkopējas Ingridas Žvinkles ikdienā. Pirmdienās un ceturtdienās turpinās ierasties bāriņtiesas darbiniece Evita Zīle.

CITS ŠOFERIS

Augustā bija izsludināts konkurss uz vienu no divām autobusa šofera vietām, jo Edgars Maslobojevs devies pensijā. Viņa vietā pieņemts laidnieks Guntis Brasliņš, tikai nevis pastāvīgā darbā, bet uz stundu likmi (cik nostrādā, tik samaksā). Darbu turpinās šoferis Ilmārs Zonbergs. Skolēnus vadās abi, bet I.Zonbergs – arī pieaugušos uz pulciņiem un pasākumiem, bērnu dārzniekus pie logopēda, tāpat pēc autobusa esot vajadzība domei, skaidro A.Neilands.

Tuvākais pasākums – senioru balle

13. septembrī 15.00 Sermītes interešu centrā pagasta senioru ballē viesosies Anita Ozola, kura dziedās savas dziesmas, runās savu dzeju, bet pēc tam spēlēs dejas.

Jāpiesakās līdz 8. septembrim pagasta pārvaldē, tālr. 29604482 (ir daļības maksa).

Par neseno ziedu izstādi, kurai atnes-tas pašaudzētās lilijas, gladiolas, dālijas, asteres, frēzijas, rozes u.c. puķes, kultūras organizatore Krista Ciekale pateicas Teiksmi Neilandai, Zaigai Kanenbergai, Vizmai Hartmanei, Mārai Hildebrantei, Mirdzai Balceri un Indrai Bekmanei, kā arī Dzintrai Beltiņai, kura ziediem sagādājusi skaistas pudeles.

Rudenī pagasta ļaužu priekam esot iecerēts tuvākās apkārtnes mūzikas skolu audzēkņu koncerts. Tāpat ar koncertu tikšot svinēta Latvijas gadadiena novembrī.

Ēdolniece Krista šajā amatā pavadījusi aptuveni pusgadu, tāpēc novērtē ikviena laidnieka atbalstu, tostarp Ivara Švalbes un citu tehnisko darbinieku palīdzību skatuves un telpu iekārtošanā. Paldies arī izpalīdzīgajam veikalā *Alejas* darbiniecēm Daigai un Ivetai, kas Jāņiem sagādājušas sieru, velobraucienam desinās u.tml.

Pulciņi darbu atsāks oktobrī.

Kokapstrādes pulciņš plānots piektdienās 18.00, bet tiek meklēts jauns vadītājs.

Arī amatierteātris tiksies piektdienās 18.00 un aicina jaunus aktierus.

Sieviešu ansamblim *Vēja zvani* varēs pievienoties ceturtdienās 17.00.

Linijdeju grupa *Kafija* tiksies ceturtdienās 19.00 un gaidīs arī citus deļotājus.

SKOLĀ

Bērnu valodiņas labad

Sermītes bērnudārzā iekārtota īpaša istaba, kas pirmsskolas skolotājam ikdienā palīdzēs nodarbībās ar mazuļiem, kuriem ir logopēdiskas problēmas.

ATTĪSTĪBAI UN IZKLAIDEI

Iegādātas bērnu mēbelītes, spēles un rotaļlietas, kas liek nodarbināt pirkstiņus un attīsta ne tikai kustību koordināciju, bet arī uztveri, domāšanu un runas prasmi. Izremontētajā telpā ienests arī neliels batuts un starp mīkstiņiem vingrošanas matračiem izveidots simbolisks baseins, kas pildīts krāsainām plastmasas bumbiņām – iepriekš tās kalpojušas Kuldīgas dzīru loterijā *Zelta ikrš*. Ar skolas remontstrādnieka Visvalža Dēvita palīdzību vēl top mazas smilšu un ūdens kastes, arī t.s. gaismas kastes, kurās nevis smiltis, bet mannas putraimos veidot zīmējumus. Arī dažas mammas jau uzdāvājušas pašdarinātas rotaļlietas.

Attīstošo spēļu istaba ir Laidu pamatskolas projekts, kas domes izglītības pārvaldes konkursā ieguvis 500 eiro, bet skola no sava budžeta pievienojusi vēl ap tūkstoti, skaidro direktore Elita Tisjaka. Vēl padomā esot nelielas šūpoles, virvju kāpnītes u.c. elementus ierīkot bērnudārza pagalmā.

Arī turpmāk mazuļi reizi nedēļā tiks vesti pie logopēda uz Kuldīgu.

LAUKOS – ČETRAS GRUPAS

Augusta pēdējās dienās Sermītes bērnudārzā bija reģistrēti 46 mazuļi. Skaitis ik gadu svārstoties starp 40 un 50, un laukos četras grupiņas – tas ir iemesls lepoties, uzskata E.Tisjaka. No Rudbāržu pagasta pierobežas (Skrundas novadā) tiek vesti 5–7 bērni, no Kazdangas (Aizputes novadā) – divi. Strādā četras audzinātājas, trīs auklītes un muzikālā pedagoģe. Bērnudārzs darbojas līdz 17.00. Pagasta autobusus mazuļus pavada auklītes, un to novērtējot arī kaimiņu pagastu ģimenes.

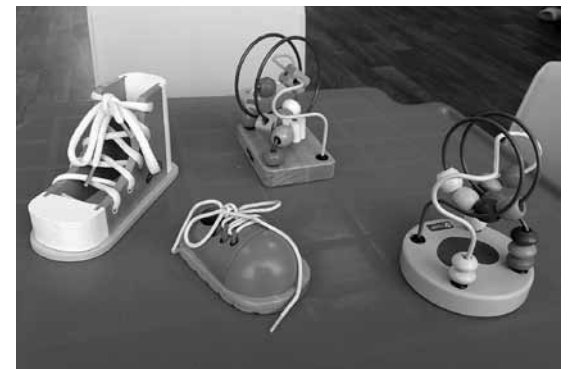
Trīs jauni skolotāji

Laidu pamatskolā darbu sākuši trīs pedagogi.

Vēsturi un angļu valodu līdz šim mācīja ilggadējā skolotāja Guna Roberta, kura devusies pelnītā atpūtā. Vēsturi mācīs agrākā sermītniece, tagad aizputniece Anda Doniņa, bet angļu valodu – Astra Inga Fabriciusa no Zlē-

kām. Pieteikušies vairāki kandidāti, un svarīgi bijis, vai darba meklētājs gatavs arī audzināt klasi, stāsta direktore Elita Tisjaka. Sporta skolotājam Matīsam Eihvaldam nācies teju no Pāvilstas braukt dažu stundu dēļ, tāpēc nu viņa vietā strādās laidnieks Vāclavs Svažs.

1. klasē mācās deviņi bērni, bet

Spēles pirkstiņiem palīdz veidot bērna runas prasmi.

Baskāju taciņa (akmentiņi, rieksti, zīles, kastaņi, čiekuri u.c. materiāli koka kastītēs) ir pašu pedagogu izdomāta.

Sermītes bērnudārzā izveidota telpa attīstošām nodarbībām un arī kustību priekam, rāda Laidu pamatskolas direktore Elita Tisjaka.

pavisam jauno skolas gadu sākuši 70 audzēkņi, un tas ir nedaudz mazāk nekā pērn. Astoni pieteikušies no Rudbāržiem, kur šogad slēgts 7.–9.klases posms, bet māsām vai brāļiem līdzī atnākuši arī jaunāku klašu skolēni.

Dinas Poriņas teksts un foto

Lappuse tapusi sadarbībā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

Skolēnu ceļš: līdz novada robežai un tālāk

Ja bērnam, kurš dzīvo vienā novadā, ceļš līdz cita novada skolai ir īsāks, neviens to nevar liegt izmantot. Nevar arī pretoties vecāku vēlmei mācību iestādi izvēlēties ne pēc deklarētās adreses. Problēmas sākas, kad pašvaldībai jānodrošina bērna nokļūšana skolā. Maksāt par biļetēm satiksmes autobusā, vest ar pagastu autobusiem, šķērsot vai nešķērsot kaimiņu novada robežu, ja tajā ir skola, – tie ir jautājumi, kuros Kurzemieš centās ielūkoties kaut nedaudz, apzinoties, ka loģistikas tīkls ir sarežģīts.

Lūdz, lai maksā par visu

Kuldīgas novada saistošie noteikumi paredz: audzēkņiem, kuri mācās šajā novadā, vai nu tiek nodrošināts pašvaldības autobuss bez maksas, vai samaksāta biļete par sabiedrisko transportu. Diemžēl bērniem, kuri ceļā šķērsno novada robežu, bezmaksas brauciens nereti ir tikai līdz tai.

Augustā pašvaldība saņēma Ēdoles pamatskolas direktora Aigara Mateviča lūgumu: saistošos noteikumus par braukšanas atvieglojumiem pārskatīt, ceļa izdevumus maksājot arī tiem skolēniem, kuri mācās Kuldīgas pusē izglītības iestādēs, bet dzīvo citos novados. Ēdoles skolu apmeklēja deviņi alundznieki, kuriem līdz šim Kuldīga par braucienu maksāja tikai līdz robežai. Viņaprāt, pretimnākšana, samaksājot par visu ceļu, ir nozīmīga, ņemot vērā to, ka Ēdolē mācās ap 80 bērnu.

Iesniegums izskatīts vairākās komitejās un domes sēdē un beigās noraidīts. Deputāti sprieda, ka katra pašvaldība ir ieinteresēta papildīt savas skolas. Sociālo, izglītības un kultūras lietu komitejas vadītāja Baiba Mikāla rosināja noteikumus mainīt, tomēr domes juriste Vineta Petrika iebilda: darīt jau to var, bet Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, kam tie jāapstiprina, izmaiņas noteikti neļausot.

Arī domes priekšsēde Inga Bērziņa sliecas atvieglojumus atbalstīt. Juristi iebildumi: līdzīga ir situācija ar vairākiem novadiem; ja būs precedents, arī citu novadu vecāki lūgs maksāt par visu ceļu. Turklāt novada robežas biļetes jau tiek atfīdzinātas. Deputāti secināja, ka vismaz pagaidām citu izeju neredz.

„Tā bija mūsu izvēle”

Lauru ģimene dzīvo Ventspils novada Zlākās, kur pērn skola slēgta. Bet ģimenes pieci bērni jau iepriekš braukājuši uz Kuldīgas novada skolām.

LABA IZGLĪTĪBA

Astotklasnieks Emīls uz V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāziju braukā ar sabiedrisko transportu, līdz 3. klasei viņš mācījās Zlākās, tad – Padūrē. Laura trešo gadu dodas uz piecus sešus gadus veco bērnu grupiņu Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas Padures filiālē, turpat mācās arī sestklasnieks Nauris, kurš uz Paduri braukā no 3. klases. No mājām līdz mācību iestādēm iznāk braukt aptuveni 20 km.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 14. pantā teikts, ka

- pašvaldībām ir tiesības savā teritorijā noteikt braukšanas maksas atvieglojumus, ja zaudējumus, kas ar tiem radīti pārvaldītājam, pilnībā kompensē no sava budžeta.
- pašvaldības nav pilnvarotas noteikt braukšanas maksas atvieglojumus citā novadā.

- Pāri novadu robežai pēc tuvējiem kaimiņu bērniem dodas, piemēram, šādi autobusi: Alsungas – uz Gudeniekiem (tur skolas nav), Kazdangas – uz Laidu pagasta Sermītes ciemu (ciemā savas vairs nav) un Valtaikiem, Laidu autobuss iebrauc Rudbāržu pagasta Sieksātē (pagastā ir, pašā ciemā nav), bet Kables transports – Vānē (tur gan skola ir).

- Starp pašvaldībām pastāv mutiska noruna, ka pagastu autobusi neiebrauc pēc skolēniem tajos kaimiņu novadu pagastos, kuros ir vispārīgizglītojošās skolas.

2016./2017. mācību gadā

No Kuldīgas novada citur vispārīgizglītojošajās skolās mācījās vidēji 205 audzēkņi; no citurienes Kuldīgas novadā – vidēji 140.

No Alsungas novada citur – vispārīgizglītojošās skolas apmeklēja 42 audzēkņi, Alsungas novadā no citurienes – 26 skolēni.

No Skrundas novada citos – vispārīgizglītojošās skolas un pirmsskolas izglītības iestādes apmeklēja 52 audzēkņi, Skrundas novadā no citiem – 34.

• Dati par jauno mācību gadu vēl nav pieejami. Skrundas un Alsungas novada pašvaldību izglītības speciālistes uzsver, ka viņu uzrādītie skaitļi ir tādi nevis tāpēc, ka būtu daudz skolēnu, kas dzīvo novados un dodas uz citiem novadiem mācīties, bet gan tāpēc, ka bērns ir deklarēts kādā no mūsu novadiem, kaut gan reāli dzīvo citur, kur arī apmeklē skolu.

Mamma Lāsma paskaidro: „Lai gan Zlākās skola vēl bija, meklējām mācību vietu ar citādāku attieksmi pret bērniem un vecākiem. Tā bija mūsu izvēle. Vecākie dēli Miks un Atis Zlākās pabeidza 9. klasi. Tad Miks izvēlējās ģimnāziju, bija ļoti apmierināts, tagad studē Ventspils augstskolā trešajā kursā programmētājos. Visus gadus ir budžeta grupā. Atis izmācījās par pavāru Kuldīgas tehnikumā, bet profesijā nestrādā.”

„Kad pabeidzu 3. klasi, mamma teica, ka jābrauc uz Kuldīgu citu skolu skatīties. Biju ļoti pārsteigts,” teic Emīls. Jautāts, vai ar mammas izvēli apmierināts, puisis delikāti paklūš. Naurim braukāšana patīkot, jo viņš mācās arī Kuldīgas mūzikas skolā.

MAMMA STRĀDĀ PAR ŠOFERI

Lai paspētu tur, kur rītos un pēcpusdienās jābūt bērnu dēļ, mamma Lāsma algotu darbu nestrādā: „Strādāju par šoferi, vadā-

ju bērnu. Jā, varējām izvēlēties arī Zūru vai Piltenes skolu – autobuss piebrauktu, aizvestu bērnu bez problēmām. Uz Piltēni ir grantēts ceļš, ziemā tas mēdz būt bīstami slidens. Līdz Zūru vai Padures skolai attālumš ir vienāds. Kuldīgā ir plašākas pēcstundu nodarbību iespējas. Savukārt Zūrās ir izveidots kolhozs – sagrūsti visas apkārtnes bērni no citām slēgtajām skolām. Neuzskatu, ka tādā bērniem ir labāk. Tāpēc jau savējos no sākuma palaižu Padūrē, tikai pēc tam uz pilsētas skolām. Kolhozā bērns pazūd.”

NOVĒRTĒ ATLAIDES

„No rīta 8.30 aizvedu bērnu līdz pieturai Ēdoles ceļgalā – Ventspils un Kuldīgas novada robežā. Ielieku mazos autobūsā, braucu mājās. Pēcpusdienā viss atkarīgs no tā, kur un cikos katram jābūt. Pagājušajā gadā Laurai jau 12.30 bija jābūt mūzikas skolā Kuldīgā, Naurim – nedaudz vēlāk. Emīls uz

mākslas skolu iet pats. Atpakaļceļā pārsvarā vedu es. Izmēģinot trešdienas, kad mazie atbrauc līdz Ēdoles pagriezienam ar skolēnu autobusu,” uzskaita Lāsma. No pagrieziena līdz mājām vēl ir septiņi km. Nauris teic, ka mierīgi varot aiziet. Lāsma atceras, ka vecākie dēli bieži gājuši kājām, tā ietaupot ceļam doto naudu un tērējot našķiem. Tagad 17.00 no Ventspils šosejas Zlākās iegriežoties Liepājas autobuss, no pagrieziena līdz Laurai mājai esot vairāk nekā trīs kilometri. „Bērnu vadāšana nav lēta. Ceram, ka mums, daudz bērnu ģimenei, būs atlaides autobusa biļetēm. Valsts dod ģimenes karti, bet mēs vēl nesaprotam, kā tā darbosies. Ļoti labi, ka bērniem ir brīvpusdienas, šogad arī Laurai būs pusdienas par velti. Kuldīgas novads maksā arī tiem bērniem, kuriem valsts nemaksā, tas ir liels atspaidis. Līdz šim 40 eiro mēnesī aizgāja Laurai par ēšanu vien,” uzsver Lāsma.

„PAR VISU MAKSĀ TĒTIS”

Tā smejas Lāsma: „Viņš strādā uzņēmumā *Bērzi+*, ved šķeldu. Pirmdien aizbrauc, piektdien atgriežas. Tā būs visu ziemu. Mums ar visu jātiek galā pašiem.”

Puikas rēķina, ka tālās skolas dēļ iznāk pagulēt mazāk. Emīlam satiksmes autobuss esot jau 7.10, bet Nauris un Laura var pagulēt līdz 7.30. Ir dienas, kad mākslas skolas nodarbības Kuldīgā Emīlam beidzas 19.00. „Ja tik ilgi jādzīvo pa Kuldīgu, skolas pusdienas sen aizmirsušās. Ir reizes, kad ēdam traucīņus paņēmu līdz, lai nav jāskrien pīcas ēst. Kā nu ir, tā ir. Bet izvēle bija jāizdara. Neveidīšu taču katru bērnu uz citu pusi – ja visi uz Kuldīgas novadu, tad visi,” nosaka mamma.

No Zlākām līdz Kuldīgai satiksmes autobusa biļete izmaksā 1,35 eiro. Lauru ģimenei eiro sedz Kuldīgas novada pašvaldība, atmaksājot mēneša laikā nobraukto. Par nobraukto degvielu maksāts netiek.

Vecāki – par savu naudu

Vārmes pamatskolā pagājušajā gadā mācījās deviņi Jaunlutrīņu pagasta bērni no Šķēdes ciema (trīs tagad dzīvesvietu mainījuši un ies citās skolās) un trīs no Ošeniekiem. Arī rotaļu grupiņā ir trīs šī pagasta mazuļi.

„Vairāk pie mums sāka braukt, kad Šķēdē likvidēja skolu,” saka Vārmes pamatskolas līdzšinējā direktore Daiga Lapčinska. „Jaunlutrīņos skola ir, bet no ģeogrāfiskā viedokļa Ošenieku bērniem Vārme ir izdevīgāka – te ir tikai 7 km, turklāt pa asfaltu. Viņus ved vecāki. Uz Jaunlutrīņiem ir tālāk un pa zemes ceļu.”

No Šķēdes vecāki savas atvasītes aizved līdz sabiedriskā transporta pieturai uz pagastu robežas. Tur viņus savāc Vārmes autobuss. „Vecāki bērnus līdz pieturai ved par savu naudu, to viņiem neviens neatmaksā. Vairāki skolēni turpat arī dzīvo – 100 vai 200 metru no šīs pieturas ir kaimiņu pagasta pēdējā māja. Vecāki bērnus ved arī uz mūzikas skolu un citām ārpusklasses nodarbībām.”

Par vārmeniekiem, kuri varētu braukt uz kādu cita novada skolu, D.Lapčinska nezināja precīzi teikt: „Pēc sarakstiem, ko iesniedz pagasta pārvalde, var spriest, ka visi bērni, kuri dzīvo šeit, iet mūsu skolā. Ir arī tādi, kuri deklarēti te, tomēr dzīvo citur. Esmu dzirdējusi, ka viens pierobežas bērns iet Lutrīņu bērnudārzā, kas ir tuvu mājām.”

Iebrauc viens pie otra

Laidu pagastā skolēnus un bērnudārza audzēkņus vadā divi pārvaldes autobusiņi, kas Skrundas novada Rudbāržu bērnu pie robežas neatstāj. Savukārt Kazdangas autobuss iebrauc Kuldīgas novadā. Pamatskolu Laidos un pirmsskolas grupas Sermītē arī līdz šim apmeklēja vairāki bērni no Rudbāržiem. Bet, tā kā Skrundas pašvaldība izlēmusi tur aizvērt ne vien 7.–9. klasi, bet visu skolu, Laidos šoruden kaimiņu audzēkņu skaits mazliet audzis. Pagasta busiņi viņus rītos uzņem un pēcpusdienā izlaiž jau Rudbāržu teritorijā: gan pie Valtaiku pansionāta, gan Sieksātē.

Līdzīgi kaimiņu zemē iebrauc Aizputes novada Kazdangas autobuss, kas Sermītē un Valtaikos savāc tos laideniekus, kuri mācās Kazdangā. Turienes skola lielu pieplūdumu (ap 50 audzēkņiem) piedzīvoja 2009. gadā – lielā mērā tādēļ, ka pamatskola tolaik tika slēgta Sermītē. Vēl nav skaidrs, vai Sermītes bērnudārzu galu galā izvēlēšies dažī vecāki no Kazdangas: laidenieku pluss ir auklīte, kas bērnus pavada autobūsā, bet kaimiņu pašvaldība negribot mazuļiem šeit maksāt par maltītēm. Līdzīgi ir ar rudbāržnieku bērniem un Skrundas novada pašvaldību. Kuldīgas novads savās mācību iestādēs savukārt visiem bez šķirošanas dod pusdienas no piecu gadu vecuma līdz 12. klasei.

Gudenieku bērni – uz vairākām vietām

Ar šo mācību gadu slēgta Kuldīgas pamatskolas Basu filiāle. Gudenieku pagasta pārvaldniece Daina Bērende pastāstīja, ka skolēni dodas uz trim pusēm.

Seši mācīsies Turlavas pamatskolā, jo līdz *Basiem* 2 piebraucot Turlavas autobuss. 15 bērnu dodas uz Kuldīgu, deviņi – uz Ēdoles pamatskolu. Cik pārvaldniecei bija zināms pirms mācību gada, divi izvēlējusies Alsungas vidusskolu.

„Alsungas autobuss jau vairākus gadus iebrauc līdz Miltiņu krustojumam – ved uz darbu vienu darbinieci. Ieskriet līdz pieturai pa asfaltu nav tālu. Mūsu pagasta autobusa uz to pusi nav. Par biļetēm mūsu bērniem tiek maksāts vienīgi ceļš uz Kuldīgu un atpakaļ. Uz Ēdoli vedam ar savu transportu. Tā izveidojies, ka centrā ir mazie bērni, un tos ar satiksmes autobusu uz Kuldīgu bez uzrauga palaiž nevar. Izvēlējamies mazos vest uz Ēdoli – tā tomēr mūsu novada skola un tikpat tālu, cik Alsunga.”

Gudenieku pagasta Dēricu ģimenes četras atvasītes šogad sāk iet jaunā skolā Ēdolē. 1. rindā no kreisās: pirmklasnieks Leo Kristaps, piecgadīgais ģirts, pirmklasnieks Leons Kristis, 5. klases skolēns Kristers. Mammai Līgai uz rokām mazākā māsiņa Linda Gabriela, bet četrgadniece Madara fotogrāfēties atteicās.

Ne tikai 1. klase, bet arī jauna skola

Dēriciem Gudeniekos šis 1. septembris nozīmīgs gan ar diviem pirmklasniekiem – dviņiem Leo Kristapu un Leonu Kristu –, gan ar jaunu skolu četriem šīs ģimenes locekļiem.

Dēriciem ir sešas atvasītes. Dviņi, viņu lielais brālis Kristers, kurš ies 5. klasē, un piecgadīgais ģirts līdz šim mērojuši ceļu uz Basu skolu. Tagad viņi brauks uz Ēdoli. Visi jau apskatījuši jauno mācību vietu, un visiem tur patīk. No rītiem uz skolu vedīs Gudenieku pagasta autobusiņš, kas ap astoņiem pieturēs uz lielā ceļa pavisam netālu no mājām.

Abi pirmklasnieki saka: uz skolu iet gribas, jaunā skola patīkot, sevišķi lielais stadions. Abi nolēmuši mācīties mūzikā, jo Ēdolē ir Alsungas mūzikas skolas filiāle. Leons grib spēlēt ģitāru, bet Leo – sitamos instrumentus. Māmiņa Līga atklāj, ka abi esot muzikāli.

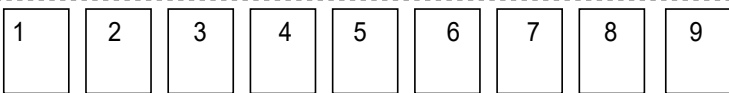
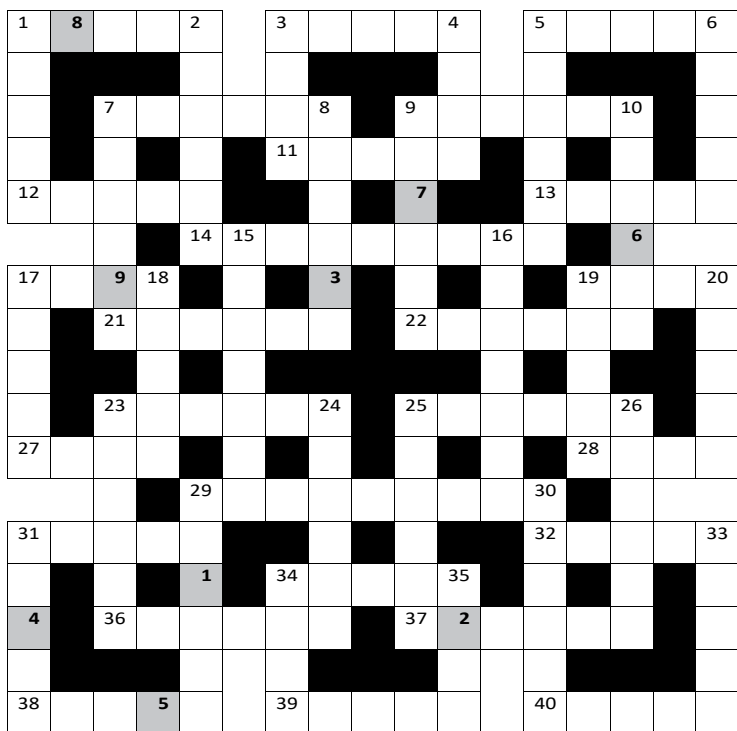
Ģimeneņ nevienam no vecākiem neesot pastāvīga darba. Kā izdevies bērnu sagatavot mācībām? „Skola dod grāmatas un burtnīcas. Rakstāmpiederumus un citas noderīgas lietas dabūjām no Sarkanā Krusta palīdzības pakas. Pirkto vajadzēja drēbes, apavus un vēl šo to. Dabūju pabalstu un visu sagādāju. Visvairāk vajadzību ir pirmklasniekiem, turklāt mazie izaug. Lielais brālis apģēbu uzmana vairāk. Pusdienas bērniem ir bez maksas,” stāsta Līga.

Oktobrī viņai varētu pienākt kārtā pagaidu algotajiem sabiedriskajiem darbiem. Tāpēc mazās māšas Linda Gabriela, kurai būs trīs gadi, un Madara, kurai četri, gatavojas gaitām bērnudārzā.

Ingunna Spuleniece, Dina Poriņa, Iveta Grīniņa, Maija Jankovska, Lāsmas Reimanes foto

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Daina Skribāne.

Risinājumu gaidām līdz 6. septembrim.

Horizontāli: 1. Padrēbe. 3. Angļu rakstnieks (1771–1832). 5. Veikls, efektīgs paņēmieni. 7. Neaktīvs. 9. 60 minūtes. 11. Augstākās vietas purvā, pļavā. 12. Radīt triecienu, izlādējoties elektriskajai enerģijai. 13. Stūrainis priekšmets vēstulju iemešanai. 14. Valodniecības nozare, kas pēta valodas vienību nozīmes. 17. Velkamā zvejas tīkla maisveida daļa, kurā sakrājas zivis. 19. Gāžas. 21. Paaugstināts psiholoģisks un fizioloģisks sasprindzinājums. 22. Lielās saimēs dzīvojošs plēvspārņu kukainis. 23. Deformācijas veids. 25. Poligrāfijā – grāmatas nosaukums. 27. Zālainas, neartas zemes joslas starp tūrumiem. 28. Tvaiks. 29. Valodniecībā – līdzskanis (šņācenis vai svelpenis). 31. Publiska demonstrēšana un vērtēšana. 32. Vingrošanas kāpnes. 34. Piegādā ar transportu. 36. Rīgas pilsētas daļa. 37. Bumbas ievadīšana dažās sporta spēlēs (dsk.). 38. Antonīms vārdam *viegls*. 39. Mācību iestāde. 40. Policista nūja.

Vertikāli: 1. Liels desmitkājvēžu kārtas vēzis. 2. Spilgts iespaids. 3. Mērenība ēšanā. 4. Spēles daļa (tenisā, volejbolā). 5. Augu pumpurā – augšanas konusa ārējais slānis. 6. Plašs bezmežu līdzenums klimata zonās ar karstām vasarām. 7. Ezers Vidzemē. 8. Karpu dzimtas saldūdens zivs. 9. Franču rakstnieks, filozofs (1905–1980). 10. Senindiešu mitoloģijā – nimfai līdzīga būtne, ūdensgars. 15. Viengadīgi lakstaugi ar īsu veģetācijas laiku. 16. Šķērsot. 17. Latviešu rakstniece (1972). 18. Stāvus saslietu kūļu, arī linu sauju kopa. 19. DA Āfrikas lopkopju tautu aplūguma apmetne. 20. Pilnīgs gaismas trūkums. 23. Sazināšanās, informācijas signālu raidīšana un saņemšana. 24. Kalmikijas autonomās republikas administratīvais centrs Krievijā. 25. Vides joslas, kas ir paredzētas lidaparātu lidojumam. 26. No zīda pavediena pīta smalka aukla. 29. Viegļā automobiļa slēgtā virsbūve. 30. Tādas, kas ir stingras, grūti lokāmas, saspiežamas. 31. Kaņepju grūdenis. 33. Sporta nodarbību izpildes veids. 34. Latviešu rakstnieks Doku ... (1861–1903). 35. Normāls daudzums noteiktā laikposmā.

Pareizā atbilde: PUSGADSIMTS.

Atbildes. **Horizontāli:** 1. Cilvēks. 5. Skaldīt. 9. Veidot. 11. Renete. 12. Rakvere. 13. Parks. 17. Palot. 19. Pantera. 20. Spodrs. 21. Skaits. 24. Plenērs. 26. Viesi. 27. Metro. 31. Kariete. 33. Mehiko. 34. Lauris. 35. Kamanas. 36. Iekavas. **Vertikāli:** 2. Ideālas. 3. Vads. 4. Kūtrs. 6. Kāres. 7. Līne. 8. Īstenot. 10. Kvinta. 14. Kaupers. 15. Caurule. 16. Krekers. 18. Apetīte. 22. Andris. 23. Piepeša. 25. Gruzija. 28. Skola. 29. Celle. 30. Vira. 32. Luga.

Pareizi atbildējuši: Vīzma Dzālba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Jānis Lodziņš, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Katrīna Speciosa.

Pēc balvas redakcijā gaidām Jāni Lodziņu.

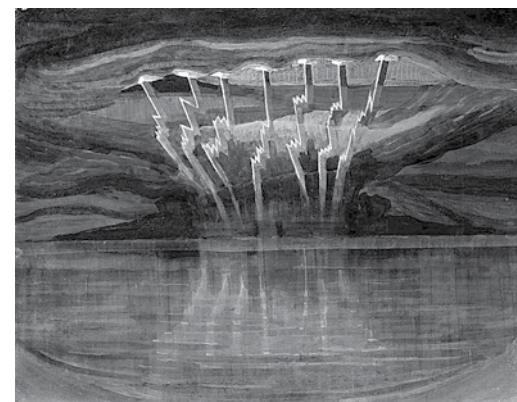
Atmiņjumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstulju kastītē.

KONKURSIŅŠ

Tēlotājmākslas spēle

127. kārta. Šis lietuviešu mākslinieks (1875–1911) bijis gan gleznotājs, gan komponists – vairāk nekā 250 muzikālu kompozīciju un ap 300 gleznu autors. Bijis vecākais deviņu bērnu ģimenē. Mūziku jaunībā apguvis gan mūzikas skolā Pluņģē, gan Varšavas konservatorijā, zināšanas papildinājis Leipcigā. 1907. gadā kļuvis par vienu no Lietuvas Mākslas savienības dibinātājiem un piedalījies pirmās lietuviešu mākslas izstādes veidošanā Viļņā. Viņa darbi atstājuši būtiski ietekmi uz savas valsts kultūru.

Atbildes gaidām līdz **5. septembra 12.00: Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks**, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

126. kārtas atbilde: Egons Šīle, *Pašportrets ar fizāli*, 1912. **Pareizi atbildējuši:** Velta Višņevska, Indra Ābelīte, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Jolanta Dala, Guntis Obodņikovs, Mārcis Kalējs.

MANA AIZRAUŠANĀS

„Cilvēkus vajag nedaudz iekustināt”

Padures pagasta sporta deju kolektīvam šogad apritēja desmit gadu. Jubilejas koncertā bačatu deju (no kreisās) Nauris Brūders ar partneri Santu Keķi.

„**Tas ir aizraujoši, ka katram cilvēkam patīk kaut kas savs. Man tā ir dejošana,**” saka **Nauris Brūders no Īvandes. Viņš strādā Snēpeles strausu audzētavā *Nornieki*, bet lielākā aizraušanās ir sporta dejas amatieru līmenī.**

DEJOT IEPATICIES AIZVIEN VAIRĀK

Nauris beidzis Saldus profesionālo vidusskolu kā būvdarbu vadītāja palīgs, bet profesijā pašlaik nestrādā. Viņš gribētu arī studēt, bet vēl nav īsti izlēmis, ko tieši. Pašlaik puisis izmēģina darbus dažādās sfērās.

Pirms četriem gadiem Nauris sāka apmeklēt sporta deju nodarbības. „Vienkārši aizgāju uz nodarbību Padures pagasta Deksnē. Tur sporta dejas māca Inese Olštreina. Nezināju, kā būs, bet gribējās iemācīties dejot.”

Kādreiz dejot viņam neesot patīcis. „Agrāk nedejoju vispār, bet ar laiku ballēs sāku to darīt un iepatīkās aizvien vairāk. Tagad katru reizi vēlos iemācīties ko jaunu. Kolektīvam šogad apritēja desmit gadu. Mēs mācāmies Vīnes valsi, tango, kvikstepu, ča-ča-ča, sambu, džaivu. Bet, lai nekļūtu garlaicīgi, pamācāmies ar neierastākas dejas, piemēram,

bačatu apguvām, braukājot uz nodarbībām Liepājā. Man vislabāk patīk ča-ča-ča, gribētos labāk iemācīties džaivu, bet viss vēl priekšā.”

STĀJA UN SOLI

„Esmu dzirdējis, ka dejas nodarbina gandrīz visus muskuļus, tāpēc tas ir labs veids, kā uzturēt sevi formā. Pasniedzēja mūs visus mudina dejot labāk, tuvojoties profesionālajam līmenim, kaut gan šajā vecumā nevar tā iemācīties – to var sasniegt, ja dejots jau no bērnības. Nodarbības jāiegulda liels darbs – tas nav kā padejot ballē. Te cilvēki brauc pēc darba un kā pēc burvju mājiņa deju, turklāt ļoti labi. Man visgrūtāk ir iemācīties turēt stāju un iegūt atspērīgo soli.”

Nauris deju savam priekam, bet ar pārējiem labprāt dodas uz koncertiem. „Ziemā koncertu ir mazāk, bet, kā nāk pavasaris, meklējam, kur varētu aizbraukt. Man patīk uzkāpt uz skatuves un parādīt, ko esmu iemācījies. Šogad uzstājamies Ēdoles labdarības pasākumā un Ģimenes dienā Kuldīgā. Dejošana ir ļoti interesanta – ar to visa dzīve paceļas spārnos. Mums bijuši daudzi notikumi un jautri atgādājumi. Tos atceramies un pasmejamies.”

Īvandnieka Naura Brūdera mērķis ir iemācīties dejot labi un šai nodarbē iesaistīt vairāk dejuotāju.

Nauris iesaka

- Dejas – tā ir iespēja aizmirst par ikdienas rūpēm. Tās ļauj iegūt labāku fizisko formu.
- Ja jaunībā dejots, tad atsākt būs viegli un varēs izmēģināt arī ko jaunu.

Sporta deju pulciņam Padurē var pieteikties pie Ineses Olštreinas pa tālr. 26173001.

DRAUDZĪGS KOLEKTĪVS

„Esam ļoti draudzīgs kolektīvs, tā kodols ir vadītāja Inese, kura mudina mūs daudz kur iesaistīties. Mēs arī braucam uz mežu stādīt kokus, atpūšamies pirtī. Kolektīva cilvēki atbalsta ātrās idejas, piemēram, mums patīk braukt uz ballēm vai meklēt nodarbības, kurās var apgūt kaut ko specifisku.”

Naura mērķis ir iemācīties ļoti labi dejot un iesaistīt šajā nodarbē jaunus cilvēkus: „Maz ir tādu, kuri gribētu padejot. Esmu ievērojis, ka cilvēkus vajag nedaudz iekustināt, tad jau viss aiziet. Arī mēs visi dejot esam sākuši nesen.”

Lāsma Reimane
Naura Brūdera arhīva un autores foto

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

RADOŠĀ DĀRZKOPĪBA.

Kuldīgas bibliotēkā pieejama Sorīnas Frenas grāmata *Rokot dziļāk: radošās būtības atklāšana caur dārzkopību*. Pirmā grāmata, kurā dārzkopība aplūkota kontekstā ar radošumu un cilvēka patiesās būtības atklāšanu. Vairāk nekā jebkad agrāk moderno tehnoloģiju pārņemtajai sabiedrībai ir nepieciešama saikne ar dabu. Tā ļauj balstīties uz stabilu realitāti – tādu, kurā cilvēks jūtas patiešām dzīvs, enerģisks, pateicīgs un spējīgs koncentrēties uz būtisko. Autore piedāvā septiņus radošās atmodas posmus vingrinājumus, lai jūs spētu radīt savu sapņu dārzu, atgūt rotaļīgumu un dzīvot tādu dzīvi, kādai tai dabiski jābūt.

PAGĀTNE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

SKOLOTĀJA ERNESTA KAMEROVSKA TRAGĪSKAIS GALS

Nīkrāces sešklasīgās pamatskolas skolotājs Ernests Kamerovskis bija fizikultūras skolotājs, mācīja savai klasei matemātiku, vadīja orķestri un vēl skolas kooperatīvu. 1940. gada februārī 40 gadu vecumā viņš mira traģiskā nāvē. Bijušie skolēni viņu atceras kā ļoti labu vēstures skolotāju. Stundas bijušas interesantas. Viņš bijis ļoti priecīgs tādās reizēs, kad skolēni, stāstot par dažādiem seniem notikumiem, pratuši paši kaut ko interesantu pastāstīt klāt. Tādos gadījumos viņš aiz sajūsmas berzējis rokas. Skolotājam bijis suns Barsis, kuru ziemā iedzīvis speciāli izgatavotās kamanās un ar tām braukājis pa Nīkrāci.

Traģiskajā dienā E.Kamerovskis aizgājis ciemos pie pasta pa-

līgnodeļas pārziņa Šteinberga, kur sarīkotas mājas viesības. Pusnaktī atvadījies un devies uz mājām. No rīta skolotājs klasē nav ieradies, arī savā dzīvesvietā ne. Vēlāk E.Kamerovskis atrasts sniegā nosalis. Lielā sniegpuņķa dēļ nav varējis atrast mājas, kuras bijušas tikai apmēram puskilometra attālumā. Viņš guldīts Nīkrāces kapos 1940. gada 25. februārī.

DZIDRAS FRIDRIHSONES ATMIŅAS

Bijusī Nīkrāces sešklasīgās pamatskolas skolniece Dzidra Fridrihsone stāsta: „Mācījos Nīkrāces pamatskolā no 1936. līdz 1942. gadam. Skolas pārzinis bija Jānis Blūms. Par skolotājiem strādāja Evelīna Blūma, Evelīna Kristoviča, Ernests Kamerovskis, Elmārs Prauliņš, Egons Tilts, Eleonora Rubene. Ticības mācību

mācīja Juliass Samušs. Par rezerves skolotājiem īsu laiku strādāja O.Deguts un Marija Sulla.

Tika rīkoti dažādi skolēnu vakari, brauca arī kino. Kino aparātu grieza ar roku. Filmas bija mēmas, saturu stāstīja pats kino rādītājs. Brauca arī no Rīgas lektori, kuri pārbaudīja skolēnu politiskās zināšanas.

Pie skolas bija samērā labi iekārtots izmēģinājumu lauciņš un plaša koku skola. Tur audzēja un potēja dažādas ābeļu šķirnes. Vasarā noteiktās dienās skolēni lauciņus kopa. Ap skolu bija dārzs, kurā auga ābeles un bumbieres. Bija arī bites. Audzēja ogulājus un skaistas puķes. Dabas zinības mācīja un darbus izmēģinājumu lauciņos vadīja pieredzes bagātais skolotājs J.Blūms.

Arī skolotājiem bija ierādīti savi augļu dārziņi un zeme ģime-

nes dārziņiem.

Rokdarbu stundās mums mācīja dažādus izšuvumus, arī šūt ar mašīnu. Mājturības stundās – gatavot dažādus ēdienus. Zēniem militārās mācības stundas vadīja speciāls militārais skolotājs E.Prauliņš.

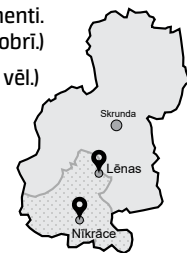
Skolēni brauca ekskursijās. Skolā darbojās kiosks, kurā varēja iegādāties mācību līdzekļus. Bibliotēka bija diezgan bagāta ar grāmatām. Skolēni telpas netūrēja, tikai vecāko klašu meitenes palīdzēja virtuves darbos.”

BEZ CENTRĀLAPKURES, BET AR ELEKTRĪBU

„1938. gadā Nīkrāces pagasta padome nolēma pārbūvēt sešklasīgās pamatskolas ēku, ierīkot centrālo apkurināšanu. Ēkas pārbūve izmaksātu apmēram Ls 80 000. Pašvaldība šim nolūkam

Dzintra Liekmane (Topošās grāmatas fragmenti. Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)

(Turpmāk vēl.)

bija uzkrājusi Ls 25 000 un divos turpmākos gados gatavojās vēl apmēram Ls 20 000. Pārējo summu pagasta pašvaldība bija paredzējusi aizņemt. Taču kaut kādu iemeslu dēļ būvdarbi netika sākti. Ap 1939. gadu skolā ievilkā elektrību.”

SKOLAS BAZĀRS

„Skolotāja E.Kristoviča, vietēja nīkrācniece, bija mazpulka vadītāja. Viņa vadīja arī kori, teātri, vingrojumu un deklamācijas. Rīkoja arī bazārus – mantu loterijas. No apkārtējiem saimniekiem tika savāktas mantas un pat dzīvnieki. Šīs mantas tika liktas izlozē. Iedzīvotāji pirka lozes, ienākumi palika skolas vajadzībām.”

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

Intensīvs darbs un tikpat aktīva atpūta

1997. gada vasaras nogalē *Kurzemniekā* bija stāstīts par ārsta Gunta Kalnieša ieceri veidot dienas centru personām ar garīga rakstura traucējumiem. Tas arī tika izveidots, bet pats Guntis 1998. gadā ar ģimeni no Kuldīgas pārcēlās uz Rīgu.

Šobrīd G.Kalniešs dzīvo Talsos, ir praktizējošs psihiatrs, seksologs un akupunktūras speciālists, pieņem pacientus gan Talsos, gan Rīgā. Kuldīgā viņš nonāca 1977. gadā pēc Rīgas Medicīnas institūta beigšanas.

PIRMAIS DIENAS CENTRS

Viņš atceras: „1995. gadā pēc psihiatras Ainas Siksnas uzaicinājuma devos uz vairākām nedēļām uz Stokholmu iepazīties ar Zviedrijas pieredzi. Atgriezies domāju, ko varētu no redzētā ieviest Kuldīgā. Pēc grūtām, bet veiksmīgām sarunām ar pašreizējās Labklājības ministrijas tālaika analogu, ar Latvijas Sarkanā Krusta Kuldīgas nodaļas atbalstu nodibinājām nevalstisko organizāciju, lai Kuldīgā veidotu dienas centru personām ar garīga rakstura traucējumiem. Daudzi mūs saprata un atbalstīja. Metālapstrādes uzņēmuma vadītājs Arnolds Piziks palīdzēja ar mēbeļu iegādi, uzņēmējs Egīls Tinte apmaksāja divu Kanādas ekspertu uzturēšanos Kuldīgā, un pašvaldībai tika iesniegts viņu izstrādāts projekts par turpmāko centra attīstību.

Pēc neilga laika centrs tika pārveidots par Kuldīgas pašvaldības iestādi, pirmo tādu Latvijā. Par šo lēmumu paldies tālaika pilsētas domes deputātiem ar Artūru Lieģi priekšgalā. Vēlākos gados līdzīgi centri radās visos rajonos, vēlāk arī novados. Tika reorganizēti arī mūsu centrs. Domāju, ka savu misiju toreiz tas izpildīja.”

Gunta Kalnieša vairākus gadus lolotā aprūpes centra iecere sāk īstenoties.

Pirms 20 gadiem psihiatrs un narkologs Guntis Kalnietis Kuldīgā bija sācis veidot dienas aprūpes centru.

PASNIEDZĒJŠ UN PRAKTIZĒJOŠS ĀRSTS

Ārstam radās jaunas iespējas un arī jauni izaicinājumi. Bērni bija izauguši un aizgājuši savos ceļos. „Pēc 20 darba gadiem Kuldīgā kopā ar sievu Rasu devāmies uz Rīgu, kur man piedāvāja pasniedzēja darbu Latvijas Kristīgajā akadēmijā. Tur bija ļoti nopietns kurss psihiatrijā un narkoloģijā. Vēlāk biju pasniedzējs arī Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolā. Pa šiem gadiem daudz esmu strādājis narkoloģijā, piemēram, Minesotas programmā, kur ārstēju ar psihoterapiju. Vēlāk piedalījies programmā, kurā narkomāni veselu gadu dzīvoja komūnā Rindzelē netālu no Tukuma. Kā psihoterapeits un psihiatrs esmu strādājis privātajā neiroklīnikā *Dzintari*. Apmēram septiņus gadus nodzīvojam Rīgā, pēc tam radās izdevība pārcelties uz Talsiem, kas arī ir jauka pilsētiņa, turklāt netālu no Kuldīgas.”

Bet uz Kuldīgu viņš mēdzot šad tad atbraukt: „Parasti izvēlos

Burāšana ir viens no Gunta vaļaspriekiem. Šajā foto viņš pirāta tērpā vēsturisko kuģu svētkos Gdaņskā pirms diviem gadiem.

laiku, kad mazāk cilvēku, lai var mierīgi pastaigāt pa vecajām vietām. Man ir prieks par pilsētu, par pārmaiņām. Kad es atnācu uz Kuldīgu, tā bija savdabīga, pašpietiekama, sevi iegrimusi. Tagad tā ir daudz skaistāka, sakoptāka. Vienīgi bēdīgi iet gar Kuldīgas slimnīcu un ēku, kur bija mūsu centrs – Skolas ielā 2.”

AIZRAUJ ZINĀTNE

„Pēdējā laikā mani sāk vilkt uz zinātniskākām lietām. Rīgā privātā neirofizioloģijas pētījumu centrā kopā ar kolēģiem piedalos pētījumos,” atklāj G.Kalnietis. Viņš savulaik bija pirmais, kurš Kuldīgā sāka nodarboties ar autogēno treniņu, rīkoja nodarbības. „Autogēnais treniņš bija ļoti praktiska un noderīga metode, kā sevi pozitīvi iespaidot. Bet ar akupunktūru vēl aizvien nodarbojos,” viņš saka. Jau gandrīz gatava viņa pirmā grāmata, kuras nosaukums varētu būt *100 ārstniecības augi nerviem*, kas nāks klajā gada nogalē: „Tā būs zinātniska grāmata, kādas

par šo tematu līdz šim nav bijis. Varbūt taps vēl citas grāmatas par psihohigiēnu.”

ĢITĀRA, VINGROŠANA UN BURĀŠANA

Guntis apgūst klasiskās ģitāras spēli: „Tas ir kā bērniībā mūzikas skolā – jāpiespiež sevi dienā stundiņu patrenēties. Žēl, ka neiznāca pamācīties pie slavenā virtuozu Andra Kārklīņa, kurš te netālu Rojā dzīvoja. Manā dzīvē vienmēr nozīmīga vieta bijusi grāmatām. Nodarbojos arī ar ķīniešu vingrošanu tai dzi. Kādreiz Talsos vadīju veselības grupas, bet tagad to daru tikai pats priekš sevis. Kad sagribas ko ekstrēmu, burāju, vasarā cenšos neizlaist nevienu regati Usmas ezerā. Kad gribas vēl vairāk adrenalīna, burājam pa jūru. Šogad braucām no Rīgas pa Ziemeļu ledus okeānu uz Špicberģu. Tas nu patiešām bija īsts piedzīvojums!” Un to visu varot paspēt, ja pareizi saplāno laiku.

Iveta Grīniņa
Gunta Kalnieša arhīva foto

KULDĪGAS AVĪZĒS

KULDĪGAS VĒSTNESIS PIRMS 90 GADIEM

Arkla 100. jubileja

Čehoslovākijā šinīs dienās atklāts pieminēklis brālēniem Veverkiem, kas 100 gadus atpakaļ izgudrojuši tagadējo arklu. Līdz tam laikam visā pasaulē pazinusi un lietojuši tikai spīļu arklus, kas zemi gan irdina, bet velēnu neapvērš. 1827. gadā Ribitras sādžā dzīta pirmā vāga ar jauno arklu. Tai vietā, kur dzīta pirmā vāga, arī atklāts pieminēklis.

JAUNAIS KURZEMNIEKS PIRMS 80 GADIEM

Grāmatu apskats

Divi jauni autori – Anšlavs Eglītis un Eriks Ādamsons – izlaiduši pa krietnam stāstu krājumam. Pirmais savus stāstus nosaucis par *Maestro*, otrs par *Smalkajām kaitēm*. Jauns, līdz šim neierasts stāstīšanas veids – tas ir kopējs abiem autoriem. Šai ziņā viņi līdz ar Aleksandru Čaku ienākuši latviešu rakstniecībā kā novatori. Ja nu tagad gribam Čaku un viņa sekotāju rakstības veidam atrast nosaukumu, tad būtu jārunā par ornamentālo mākslu, par stāstu izdaiļošanu ar iespaidīgiem vārdu izvēlēm, neskaitāmiem epitetiem un salīdzinājumiem.

PADOMJU KULDĪGA PIRMS 70 GADIEM

Ražo marmelādi

Saldus alus darītava atvērusi augļu pārstrādāšanas punktu, kurā galvenokārt ražo marmelādi un augļu sulas. Šinī gadā, ievērojami pārsniedzot plānā paredzēto daudzumu, kolektīvs apņēmies izgatavot 30 tonnas marmelādes. Pašlaik alus darītava uzstāda no Ļeņingradas atvestu lielu kāpostu ēveli, kas spēj vienā stundā sašķērēt tonnu galviņkāpostu.

„Pauerliftings ir mans sporta veids”

Tā sarunā atklāj Kuldīgas atlēts, Eiropas čempions spēka trīscīņā EDGARS PETERLEVICS, viņš ir arī viens no stiprākajiem trīscīņniekiem Kurzemē. Šīs sezonas atbildīgākais starts Edgaram vēl priekšā – 16. septembrī pasaules čempionāts spēka trīscīņā Čehijā.

„Kas lēni nāk, tiek augstu novērtēts. Ja viss būtu nācis viegli, varbūt būtu ieslīdzis pašapmierinātībā.”

Prospeed kausa izcīņā Kuldīgā savā svara kategorijā disciplīnā Push&Pull uzvaras lauri tika mājiniekam Edgaram Peterlevicam.

Augusta beigās kopā ar biedrību *Forte Iecava* viņš Kuldīgas vieglatlētikas manēžā bija noorganizējis spēka sporta veidu festivālu „Prospeed” kausa svara stieņa spiešanā guļus vīriešiem un sievietēm un disciplīnā *Push&Pull*.

Pastāsti par šo pasākumu!

GPC (*Global Powerlifting Committee*) federācija pauerliftinga sacensības rīko ne tikai Latvijā, bet arī visā pasaulē. Latvijā šīs federācijas pārstāvji ir biedrības *Forte Iecava* dalībnieks Andis Kaspars un sportists Andrejs Mūrnieks. Ir arī Latvijas Pauerliftinga federācija. Esmu GPC. Vienīgā atšķirība ir finansējumā: GPC iztiek ar pašu finansējumu, bet Latvijas Pauerliftinga federācija to saņem no valsts.

Pērnā gada nogalē ar Andri runājām, ka varētu sacensības sarīkot arī Kuldīgā. Sacīju, ka esmu gatavs iesaistīties, mums ir laba vieta, kur to darīt, – vieglatlētikas manēža. Ar iznākumu esmu apmierināts par visiem 100%, atzinīgus vārdus saņēmu no federācijas pārstāvjiem un sportistiem. Sacensībās Kuldīgā bija ap 40 dalībnieku.

Ko nozīmē Push&Pull?

Arī šī disciplīna ietilpst pauer-

liftingā jeb spēka sportā – smagatlētikā. Ir iekļautas trīs disciplīnas: stieņa spiešana guļus no krūtīm, vilkme no zemes un pietupieni. Parasti Latvijas čempionātā titulus sadala divās disciplīnās: spiešanā guļus vai spēka trīscīņā (ar ekipējumu un bez tā). Pēdējā laikā pasaulē vairāk rīko *Push&Pull* jeb spēka divcīņu: spiešanu guļus un vilkmi no zemes.

Sportisti startē vairākās grupās.

Jā. Gluži kā boksā, arī cīņas sportā ir starti attiecīgā svara kategorijā un vecuma grupā. Atlētam jāceļ smagums, tāpēc nevar piemēram, ļaut vīrietim, kurš sver 100 kg, sacensties vienā grupā ar jauniešu, kura svars ir 75 kg. Mums šo grupu ir ļoti daudz – no 48 kg līdz 148+ kg. Sacensībās Kuldīgā dalībnieku skaits nebija ļoti kupls, tāpēc grupas pielāgojām, un sportisti tika vērtēti pēc koeficienta. Parasti atsevišķi startē pieauguši, seniori jeb māsteri, sievietes un jaunieši.

Šovasar kļuvi par Eiropas čempionu.

Tās manā pauerliftingista karjerā bija otrās sacensības ārzemēs. Esmu startējis arī Lietuvā, bet lietuviešus jau par kaimiņiem vien

tik uzskatām (smejas). Pirmās starptautiskās sacensības, kurās devos apstīt gaisu, notika pērn oktobrī Polijā, tur bija dalībnieki arī no eksotiskākajām valstīm. Man ļoti veicās: savā svara kategorijā biju pirmais, uzvarēju arī absolūtajā vērtējumā. Mērķis bija ielauzties absolūtā vērtējuma pirmajā trijniekā – izdevās.

Šovasar Eiropas čempionāts notika Polijā. Bija ļoti noorganizēts, poļi bija draudzīgi, ļoti sapratāmies. Spēka trīscīņā ar ekipējumu savā svara kategorijā un absolūtajā vērtējumā biju pirmais. Protams, ar rezultātu esmu apmierināts.

Ko nozīmē: ar ekipējumu un bez tā?

Bez ekipējuma atlēts var startēt šortos un parastā T-creklā, drošībai var izmantot rokas saites, bet vilkmē – arī vidukļa jostu. Savukārt sacensībās ar ekipējumu atlētam jātērpijas speciāli šim sporta veidam radītā triko, ir speciāls krekliņš arī vilkmei utt. Ar ekipējumu iznāk piekraut pilnu koferi (smejas).

Kā atbildīgajam sacensībām gatavojies?

Tāpat kā daudzi citi sportisti – ievērojot disciplīnu, režīmu, ar

Labu pieredzi sacensībās guva kuldīdzniece Klinta Āboliņa.

Kuldīdznieku veikums 26. augusta sacensībās „Prospeed” kausa vieglatlētikas manēžā

Spiešana guļus

- Marta Vitolīņa – 32,5 kg
- Ilva Ponomarjova – 30 kg
- Santa Millere – 30 kg (visas no komandas *Fitness studija*)
- Viesturs Eidemānis – svara kategorija līdz 90 kg, vecuma grupa *Open* – pacelti 190 kg (komanda *Evolution*)
- Mārtiņš Apškalns – svara kategorija līdz 110 kg, vecuma grupa *Open* – pacelti 220 kg (*Evolution*)

Disciplīna Push&Pull

- Mareks Leitis – grupa *Master* – spiešanā guļus 225 kg, vilkmē no zemes 270 kg
- Andris Dilāns – grupa *Open* – spiešanā guļus 147,5 kg, vilkmē no zemes 222,5 kg
- Edgars Peterlevics – grupa *Open* – spiešanā guļus 170 kg, vilkmē no zemes 247,5 kg (visi no komandas *Prospeed*)
- Klinta Āboliņa – spiešanā guļus 45 kg, vilkmē no zemes 120 kg (*Fitness studija*)

smagu treniņprocesu. Gatavojoties izdomāju sev treniņu plānu. Ir reizes, kad jāstrādā intensīvāk, ir reizes, kad mazāk, ļaujot ķermenim atpūsties. Jātrenējas gan ar ekipējumu, gan bez tā. Eiropas čempionātam gatavojos pusgadu.

Smagatlētika ir amatieru sports – neviens mums nemaksā. Arī dižu sponsoru nav. Paldies draugiem, citiem atbalstītājiem, kuri palīdz. Es nopietni pieeju lietai, ko daru, – esmu tajā iekšā par visiem 100%. Tā bijis ar visiem sporta veidiem, kuros esmu darbojies: savulaik tas bija bokss, tagad smagatlētika. Agrāk biju sporta veida meklējumos, tagad esmu to atradis, jo smagatlētika patīk.

Priekšā pasaules čempionāts. Vai esi tam jau sagatavojies?

Varētu teikt, ka jā. Bet vienmēr gribas labāk – kaut ko pieslīpēt, uzlabot tehniku. Parasti pasaules čempionāts notiek tālās valstīs, piemēram, Austrālijā, Brazīlijā. Tāpēc izmantoju iespēju, ka šoreiz notiek Eiropā – Čehijā. Ir jau zināms arī dalībnieku skaits. Nedaudz papētīju, kas būs konkurenti. Taču uz to vien neieiciklējos, jo svarīgāk domāt par savu startu un rezultātu.

Vai tev ir arī treneris?

Trenera īsti nekad nav bijis. Nesaku, ka tas ir forši. Man tas gājiens augšup bijis diezgan lēns. No vienas puses, varbūt tas ir slikti, no otras – izvairoties no strauja lēciena, sevi esmu pasargājis no traumām. Sākums nebija viegls, esmu pielāvis daudz kļūdu, tagad varu dalīties pieredzē. Man ir prāts, cik ilgi trenējos. Daru to kopš 2012. gada, tomēr tā nopietni, saprotot, ko daru, veidojot jēdzīgus treniņus, – pēdējos trīs gadus.

Kāda Kuldīgā ir interese par smagatlētikā?

Sobrīd ar to nodarbojas mazs interesentu loks. Agrāk bija daudz jauniešu, viņus trenēja Normunds Sproģis, Uģis Vācietis. Atceros: vienu brīdi uz sacensībām teju pilns autobuss braucām, kāda padsmīt cilvēku komanda. Taču pēc tam viss apsīka.

Pirmīt minēju, ka trenera man nav bijis, bet Uģi uzskatu par savu mentoru. Kopā arī trenējamies, bieži sazināties, kā gājis. Kopā domājam, kā labāk izlabot kļūdas. Viņš bija līdzīgs arī uz Eiropas čempionātu.

Kur izmēģināt spēkus smagatlētikā?

Var ar mani sazināties feisbukā vai uzrunāt uz ielas. Pats trenējos vieglatlētikas manēžā. Viens gan – jāņem vērā, ka neesmu sertificēts treneris. Taču ar padomu vienmēr esmu gatavs palīdzēt.

Vēl pauerliftingā esmu ievilinājis draudzeni Klintu Āboliņu. Viņa vada nodarbības *Fitness studijā*, vienlaikus trenējas arī šim sporta veidam. Kuldīgā sacentās arī meiteņu komanda no *Fitness studijas*. Redzēju to darbībā – Klinta viņām ļoti tehnisku ierādījusi.

Ja meitenes vēlas sevi izmēģināt spēka sportā, ieteiktu vērsties pie Klintas. Nevajag baidīties no spēka sporta, no pauerliftinga. Ir uzskats, ka, ar to nodarbojoties, radīsies baigie muskuļi. Ja tas būtu tik vienkārši, visi apkārt staigātu muskuļaini (smejas)! Šis sports ir labs veids, kā sevi attīstīt fiziski, uzlabot pašsajūtu, izskatu.

Intas Jansones teksts un foto

PĀRDOD

Veikalā *Dagus*, Liepājas ielā 51, **DARBA APĢĒRBI**, apavi, **APJOMĪGI** vīriešu krekli, bikses, veļa, sieviešu jakas, kleitas, bikses, apavi.

IEKRĀVĒJU *Karpatec*, 1991, ar dokumentiem; trīskorpuse arklu *Fiskars* ar akmens aizsardzību. Tālr. 28219226.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, visu veidu žalūzijas, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Iespējams līzings. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (*Elvi*), tālr. 28378818.

Vesthailendas baltos **TERJERUS**. Tālr. 29416798.

JAUNPUTNUS un brūnas dējējvistas (gadu vecas). Tālr. 28190247.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA *AJG plus* – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Skaldītu **MALKU**: 8 berkubi – 180 EUR, 11 berkubi – 200 EUR. Tālr. 29562735.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu meža **MALKU**, 25 eiro par krāmētu steru. Tālr. 24957247.

MALKU klučos. Tālr. 22303640.

VAJADŽĪGI

Darbībai paplašinoties, SIA *Otaņķu Dzirnavnieks* (42103015892) aicina darbā E kategorijas **ŠOFERUS** darbam Baltijā un Eiropā. Tālr. 29185566.

Darbībai paplašinoties, SIA *Otaņķu Dzirnavnieks* (42103015892) aicina darbā B kategorijas **TRAKTORTEHNIKAS VADĪTĀJU**. Vēlama pieredze lauksaimniecībā. Tālr. 28808260.

SIA *Reforest* (41203058206) – **JAUNAU-DŽU KOPĒJI**. Ar inventāru var nodrošināt. Darbs pastāvīgs. Tālr. 26464425.

SIA *AJG plus* (40003554777) – darb-galdū **OPERATORS** kokapstrādē. Tālr. 29242059.

VĒLAS ĪRĒT

Labu **ARAMZEMI** āboliņa audzēšanai. Samaksa līdz 200 eiro/ha. Tālr. 29179992.

IZIRĒ

Ofisa **TĒLPAS** Smilšu ielā 24; **TĒLPAS** Pasta ielā 5 (bijušā spēļu zāle *Atadins*). Tālr. 26009999.

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!*
Tālr. 63324881.

PĒRK

SIA *Lāses AM* kautuve par labām cenām iepērk **GOVIS, BULLUS, TELES**. Bioloģiski sertificētiem lopiem augstas cenas. Piemaksa par nodoto lopu daudzumu, par gaļas šķirņu lopiem. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA *AIBI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, ZIRGUS**. Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 26142514, 20238990.

Z/š *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS**, traktoru **PIEKABES, INVENTĀRU**. Tālr. 26104984.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA *PRIEDES AG* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS**. Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

CRAFT WOOD pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums par ļoti labu samaksu nopirks meža īpašumu vai arī augošus kokus jūsu īpašumā. Sertificēts taksators izgatavo meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, robežstīgu un kupicu atjaunošanu. Uzņēmuma mežzinis sniegs jums profesionālas konsultācijas par nepieciešamajām mežsaimnieciskajām darbībām jūsu īpašumā **BEZ MAKSAS**. Garantējam gan profesionālu un godīgu attieksmi, gan ļoti labu samaksu. Tālr. 26129919, 28368838, info@lm.lv.

Bērza, melnalkšņa, oša, ozola **ZĀGBAĻĶUS**. Tālr. 29428876.

Kuldīgā, Mederu ielā 8, **ĀBOLUS**. Tālr. 22481824.

RAGUS. Tālr. 22048516.

SPORTA KALENDĀRS

• 6.IX 16.00 Kuldīgā – **ORIENTĒŠANĀS** seriāla *Taciņas* 16. kārtā.
• 9., 10.IX 10.00 Kuldīgas novada sporta bāzēs – 52. starptautiskais turnīrs **VOLEJBOLĀ** *Kurzemes kauss*.

ČETRCĪŅA**Sacenshas arī skolēni**

Līdzīgi kā pieaugušie, arī bērni 30. augustā **V. Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas sporta bāzē** aizvadīja sacensības četrciņā.

Turnīram bija pieteikušās deviņas komandas, kas futbolā, florbolā, volejbolā un strītblolā sacentās miniversijā. Pēc ilgām cīņām uzvara kopvērtējumā tika komandai **DLC** (Dmitrijs Podjablonskis, Kārlis Gebauers, Ģirts Zīle, Kristers Grundmanis,

Valts Vaivads), uz pjedestāla otrā pakāpiena tika izsaukta vienība **Ēzeļi** (Pēteris Patriks Jefimovs, Sandijs Stars, Francis Ernests Laškovs, Kristians Fokerots, Ģirts Pūris, Rihards Pilenieks, Roberts Āboliņš), bet trešo vietu ieguva apvienība **Šlagbaums** (Niks Maulis, Ralfs Kudrovskis, Ralfs Zazerskis, Lauris Grīniņš, Markuss Cibuks, Emīls Felšaus, Ādams Ķesters).

Inta Jansone

RITENBRAUKŠANA**Velovasara galā**

Ar trešo kārtu beigušās sacensības riteņbraukšanā bērniem, kuras tradicionāli rīko **Kuldīgas novada sporta skola**.

2013. g. dzim. grupā: 1. Rūta Andersone, Gustavs Vītoliņš, 2. Ramona Serpāne, Artūrs Šmīdbergs, 3. Agate Lapiņa, Oto Rušmanis (visi no Kuldīgas).

2011.–2012. g. dzim. grupā: 1. Ieva Gaile, Raivis Uzars, 2. Amanda Stārate (visi no Kuldīgas), Sandris Salna, 3. Kristers Salna (abi no Aizputes).

Min pedāļus Olainē un Dobelē

Kuldīgas novada sporta skolas riteņbraucēji labus panākumus guvuši gan Olaines velomaratonā, gan Dobeles dzirnavnieka kausa izcīņā.

Olainē sporta distancē (90 km) junioriem pirmais bija Arvis Rendors. Tautas klases distancē (45 km) jauniešiem piektais – Oskars Dankbārs, sestais – Artūrs Raudis, septītais – Anrijs Rancāns.

2009.–2010. g. dzim. grupā: 1. Ksenija Kairiņa, Elviss Megnis, 2. Elza Dziesma, Harijs Munkevics, 3. Meldra Astiča, Roberts Olejarčiks (visi no Kuldīgas).

2007.–2008. g. dzim. grupā: 1. Alise Robežniece, 2. Nora Skore, 3. Elizabete Priedoliņa (visas no Kuldīgas).

2005.–2006. g. dzim. grupā: 1. Monta Uzare (Kuldīga), Kārlis Timošenko (Ventpils), 2. Laura Skore, Edgars Jasukaitis (abi no Kuldīgas).

Dobelē sporta grupā, pieveicot 60 km, junioriem uzvara Kristapam Pelčeram, 4. vietā finišēja A. Rendors; jauniešiem (arī 60 km) pirmais bija Gatis Līvs, trešais – O. Dankbārs. Tautas klasē (30 km) 4. vietā Lauris Ābele, 5. – Gusts Lapiņš, 7. – Jānis Priedoliņš, 8. – Toms Vazdiķis, 9. – Namejs Freibergs. Puišus trenē Mareks Maļinovskis.

Inta Jansone

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko ātros B, BE, C un 95. koda kursu Kuldīgā, Pētera ielā 5. Sākums 11. septembrī. Tālr. 26120089.

AUTOSKOLA Ripo A rīko B un C (95.) autovadītāju kursu Skrudas vidusskolā 11. septembrī 18.00. Tālr. 26773763.

KRAVAS PĀRVADĀJUMI; nesam, pārvedam. Tālr. 20331915.

Gaidīšu jūsu mīluli jaunajā **DZĪVNIĒKU FRIZĒTAVĀ** Ventspilī, Katrīnas ielā 3, ieeja no Baznīcas ielas. Tālr. 25933342.

Siltinām mājas ar **EKOVA TI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **AP-AUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

KAPAKMEŅI no laukakmens Dzirnau ielā 42.

LĪDZJŪTĪBAS

*Tai tālajā pļavā, kur atmiņas zied,
Tur mani jūs vienmēr satiksiet.*
/I. Rudene./
Izsakām līdzjūtību Skaidrītei Kļaviņai, no māsas uz mūžu atvadoties.
Kaimiņi no Keļšu ielas 2

*Ne tavi soļi skan, ne balss,
Kaut velti – sirds arvien vēl gaida.*
/J. Silazars./
Izsakām līdzjūtību Mārai Kaminskai, no mammas atvadoties.
Dārza ielas 5. mājas kāpņu telpas kaimiņi

*Un pēkšņi iestājas klusums,
Un pēkšņi apstājas laiks.*
/E. Sudmale./
SIA *Laimdotas* kolektīvs izsaka līdzjūtību Aldim Finogejevam, brāli mūžībā pavadot.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus, šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

**VESELĪBAS CENTRS 4
SPECIĀLISTI KULDĪGĀ!****VESELĪBAS CENTRS 4**

7. SEPTEBRĪ NO PLKST. 10:00
KULDĪGAS SLIMNĪCĀ,
KONSULTĒS
UN PIĒŅEMS
PACIENTUS ĀRSTE:

Dr. EVITA KUČEROVA
"Veselības centrs 4" tehniskais ortopēds.

Cenas:

Tehniskā
ortopēda
konsultācija:
30 EUR

Pieraksts pa tālr.:
20 550 550
9.00 - 17.00
darba dienās

UZZINI VAIRĀK: 20 550 550 www.vc4.lv

Eternit Baltic

RAZŪTS LIETUVA
30
GADU
GARANTĪJA
BEZ AZBESTA

BEZMAKSAS
VIĻNOTO LOKŠŅU
PIĒGĀDE JŪSU JUMTAM!

PĒRKOT
virs 100 m²

PIĒGĀDE AR
IZKRAUŠANU
visā Latvijas teritorijā

20% ATLAIDE
"Eternit" papild-
elementiem un
fasādes paneļiem
"Cedral"

Jautājiet visos būvniecības veikalos.
Vairāk informācijas meklējiet: www.eternit.lv | www.latroof.lv | Tālr. 20026200

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā:
inta.jansone@kurzemnieks.lv

INTERESANTI

Google piedāvā aptauju par depresiju

Cilvēki bieži izmanto Google meklētāju, kad vēlas izpētīt veselības vai neveselības simptomus. Tagad cilvēki, kuri tajā ieraksta konkrētu nosacījumu – *clinical depression test* (klīniskās depresijas tests), var pārbaudīt, vai viņi ir nomākti. Aptauja, ko sauc par PHQ-9, ir „klīniski apstiprināta aptauja, kas var palīdzēt noteikt depresīvu simptomu līmeni”, skaidro Mērija Giliberti, ASV Garīgo slimību nacionālās alianses direktore. Pašnovērtējums ir privāts, tas var palīdzēt noteikt depresijas līmeni un vajadzību pēc individuāla novērtējuma. Aptauja nav domāta kā viens no līdzekļiem, lai diagnosticētu depresiju, drīzāk paredzēta tam, lai palielinātu izpratni un liktu cilvēkiem laikus meklēt ārstu. PHQ-9 rezultāti var palīdzēt sagatavoties sarunai ar speciālistu.

VĀRDA DIENAS

No 4. līdz 10. septembrim
4. Dzintara (10), Dzintars (3678), Dzintra (5361)
5. Klauđija (349), Persijs (20), Vaida (69)
6. Magnuss (89), Maigonis (301), Mariuss (93)
7. Ermīns (53), Regīna (4252)
8. Ilga (3971)
9. Bruno (1238), Telma (17)
10. Albertīne (15), Jausma (53)
Populārākie: **Dzintra** un **Dzintars**.

JOKI

Šausmu filmu loģika: – Sasodīts, ir jau trīs naktī, bet es vēl neesmu devies uz pagrabu.

Pēkšņi iekšējā balss man saka: – Izslēdz datoru, sievietē! Pretējā gadījumā tavu vietu pie plīts aizņems kāda cita!

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 4. SEPTEMBRIS

Dienas garums – 13 st. 40 min.
Saulē lec 6.32, riet 20.12.

Naktī +15°...+17°

Dienā +17°...+18°

RĪT, 5. SEPTEMBRIS

Dienas garums – 13 st. 35 min.
Saulē lec 6.34, riet 20.09.

Naktī +14°...+16°

Dienā +15°...+19°

Abonē Kurzemnieku pēdējam ceturksnim – oktobrim, novembrim, decembrim – par 17,70 eiro.

Draugam dzimšanas diena? NEZINI, KO DĀVINĀT?

Labā ideja!
Kurzemnieka abonementa DĀVANU KARTE!

To var iegādāties laikraksta redakcijā
1905. gada ielā 19, Kuldīgā.
Vairāk pa tālr. 63324881.

DABAS BRĪNUMS

Sveiciens no vasaras

Kuldīdzniece Ināra augusta beigās, ejot pa Jelgavas ielu, sajutos dīvaini pazīstamu smaržu – rūgtenu un vienlaikus saldu, bet tikai pavasarim raksturīgu. Izrādās, ka Vienības un Jelgavas ielas krustojumā kāds ceriņu krūms, atvadoties no vasaras, pacenties izplaucēt divas ziedu vāļītes. „Zinu, ka svešu ņemt nedrīkst, bet šoreiz nenocietos un zariņu nolauzu. Tas vāzē spēcīgi smaržoja vairākas dienas.”

Justīne Smilga

VIRTUVĒ

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

Rudens veltes burciņās

Tik ļoti gribas krāsainos un gardos dārzeņus, augļus un ogas saglabāt arī garajai ziemai. To var darīt, saldejot, konservējot un gatavojot ievārījumu.

Kabaču salāti ar tomātiem

Vajadzēs: kabačus, tomātus, sīpolus, diļļu zaļumus. Marinādei: 1 l ūdens, 1,5 ēd.k. sāls, 1 ēd.k. cukura, 7-8 ēd.k. 9% etiķa.

Kā pagatavot: mazus kabačus ar mikstu mizu var nemizot, lielākus nomizo, sagriež 1/2 cm biezās šķēlēs. Tomātus un nomizotus sīpolus arī sagriež šķēlēs. Dilles sakapā. Burkās kārtām liek kabaču, tomātu un sīpolu šķēles, kā arī dilles.

Uzvāra ūdeni ar sāli un cukuru, pielej etiķi un pāris minūtes pavāra. Marinādi karstu pārlej dārzeņiem. Burkām uzliek vāciņu, pasterizē 15-20 minūtes 85 grādos (puslitra burkas) un aizvāko.

Pikantais brūkleņu ievārījums

Vajadzēs: 500 ml sarkanvīna, 1 anīsa zvaigznīti, 6 krustnagliņas, 2 kanēļa standziņas, 500 g brūkleņu, 500 g ievārījuma cukura.

Kā pagatavot: sarkanvīnu ar garšvielām vāra desmit minūtes, garšvielas izņem, pievieno brūklenes un vāra piecas minūtes.

Tad pievieno ievārījuma cukuru un vāra vēl trīs minūtes. Noņem no uguns un nosmeļ putas. Ielej karstās, sterilizētās burkās un noslēdz. Uzglabā vēsā vietā.

DĀRZĀ

JĀUZTUR VIENMĒRĪGS MITRUMS

„Četrus piecus gadus vecām dzīvzoga tūjām sāk kalst zaru galotnes un plaisā miza. Vai tās var glābt, vai arī jārauj ārā un jāstāda jaunas?” jautā kāds lasītājs.

Dārzniece Rūta Valtere atbild, ka, neredzot augu, grūti noteikt, kas tam kašs: „Pirmais jautājums: vai tā ir lielveikala produkcija vai arī stādi pirkti audzētāvā. Ja pirkta pie kāda vietējā audzētāja, var konsultēties tur. Lielveikala produkcijā var būt ievazātas visādas slimības. Šovasar ir ļoti nevienmērīgi augšanas apstākļi, bet tūjai vajag daudz mitruma. Nezinu, cik daudz uzmanības saimnieki veltījuši laistīšanai. Reizēm nevienmērīgs mitrums un neregulārs mēslojums var izraisīt mizas plaisāšanu. Ja tūjas brūnē

no galotnītēm, arī tas var liecināt par nepareizu mitruma režīmu. Būtu jāredz, vai zari kalst saules pusē vai pa visu augu. Uz rudens pusi skujeņi met nost vecās skujas, un tas var būt brūnēšanas iemesls. Ja bojātas galotnītes, tās var apgriezt līdz zaļajai daļai un sadedzināt. Ja tūjai dzeltena kļūst vairāk nekā puse, tad gan vairs nav ko glābt.”

VAJAG DIEZGAN SKĀBU AUGSNI

Krūmmellenēm dzeltē lapas un stumbra miza ir saplaisājusi. Kas notiek, un ko darīt?

Atbild daŗzniece Rūta Valtere: „Krūmmellenēm ir svarīgi, cik labi sagatavota augsne un kādos apstākļos tās aug. Kuldīgas pusē šai kultūrai piemērotas augsnes gandrīz nav – te ir māls. Mellenēm vajag gan mitrumu, gan

iespēju elpot. Drīzāk tai jābūt uz pauguriņa nekā iepakā. Mālainā zemē tās slīkst. Tad jārok dziļā bedre un apakšā jāierīko drenāžas kārtā vai dobe jāceļ uz augšu.

Tikko substrātam nav pietiekams skābums, tiek traucēta auga barošanās, dzeltē lapas. Jāskatās, vai ūdens, ar ko laista, nav pārāk sārmains. Ja augsni skābina, tad ļoti saudzīgi. Nevienam augam nepatīk krasas pārmaiņas. Visticamāk kaut kas nav kārtībā augsnē. Ja stāds jauns, tas varbūt vēl nav ieaudzis.

Ja kaut kas šķiet slims, griežam to nost un dedzinām. Krūmmellenēm pie stumbra var piebērt skābāku augsni – tā neapvainosies. Vislabāk no priežu meža atvest zemi ap priežu saknēm, kurā sabirušas skujas, – īstus meža trūdus ar visām skujām. Tas mellenēm patīk.”

Iveta Grīniņa

Lūdz atbalstīt krāsojamo grāmatu

Top īpaša krāsojamā grāmata *Izkrāso Latviju*, kurā latviešu vērtības tiks atspoguļotas mūsdienīgā redzējumā.

Radošā komanda aicina šo iecerī atbalstīt *Projektu bankā*, lai kopā taptu latvisks, mūsdienīgs izdevums. Saturu veidos tādas vērtības kā daba un tās norises, dzīvnieki. Zīmējumus papildinās tautasdziesmas, kas ir viens no vērtīgākajiem saglabātajiem rakstu darbiem par seno cilvēku dzīves norisēm, tajās atrodamas atziņas, kas arī mūsdienu cilvēkam var noderēt dažādās situācijās.

Idejas autori ir jauni, iedvesmoti cilvēki, kuri vēlas celt gaismā tautas dārgumus: Kristiāna un

Dāvis Rudzīši, mākslinieces Marta Grantiņa, Kristīne Zemīte, Sanda Undzēna. Krāsojamā grāmata 1000 eksemplāros būs nopērkama grāmatnīcās. Vairāk par iespēju atbalstīt: <https://projektubanka.lv/projects/izkraso-latviju>. Darba tapšanai varēs sekot līdz feisbuka lapā: www.facebook.com/TraKuM1. *Projektu banka* ir Latvijā radīta kolektīvā ieguldījuma platforma, kas kalpo kā satikšanās vieta radošu, sabiedrībai nozīmīgu ideju autoriem un viņu atbalstītājiem. Platformas mērķis ir ne vien palīdzēt rast tām atbalstu, bet arī popularizēt kolektīvā ieguldījuma principu.